

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:

celo leto	K 24—
pol leta	12—
četrt leta	6—
na mesec	2—

v upravljalni prejemni:

celo leto	K 22—
pol leta	11—
četrt leta	5-50
na mesec	1-90

Dopisi naj se frankirajo. Recepti se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeve ulice št. 1, (1. nadstropje levo), telefon št. 84.

Izjaja vsak dan središnji izveščaj in praznike.

Inserati veljajo: petdnevna polna vrsta na enkrat po 14 lin., na dvakrat po 12 lin., na tretji ali večkrat po 10 lin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravišča naj se pošiljajo strokovno, reklamacije, inserati itd. to je administrativno stvari.

Poznamo številka velja 10 vinarjev.

Na plačnem naročilu brez izvedenih vpisov strokovno se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

na Avstro-Ogrsko:

celo leto	K 25—
pol leta	13—
četrt leta	6-50
na mesec	2-30

za Nemčijo:

celo leto	K 28—
pol leta	14—
četrt leta	7-00
na mesec	2-30

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znak.

Upravišča: Knafljeve ulice 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Sodni Izvedenci.

Slovenci posvečamo skoro do slednjega žalibog premalo pozornosti narodnemu drobnemu delu, dasi vidimo pri svojih narodnih protivnikih nemške in laške narodnosti, kako važnost polagata ravno te dve od strani naših državnih oblasti tako negovani narodnosti na to panogo narodno-političnega delovanja.

Posebno so naši Nemci postali že pravi virtuozji in mojstri v narodnem drobnem delu, kar posebno jasno dokazuje njihovi sijajni uspehi na polju pravice, finance, železnice itd. Ako se ima oddati le najmanjše mesto na kraju, katerega smatrajo Nemci za narodno važnega, že je na nogah ves nemški svet, od nemškega ministra - rojaka počeniš notri dol do raznih obšurnih narodnih svetov, s katerimi so Nemci osrečili vse one kraje in dežele, katere bi radi pobasali v svojo nenasično bisago. Opozorjamo samo na njihovo intenzivno delovanje na novi bohinjski železnici, s katero hočejo položiti nekak temelj svojemu mostu od Belta do Adrije. In kakor tukaj, delujejo tudi povsod drugod.

In mi Slovenci?

Mi pa žalibog držimo roke navzkriž ter pričakujemo čudežev iz Dunaja in nebes, namesto da bi se postavili na svoje lastne noge in sledeči vzgledu svojih srečnejših sosedov začeli posvečati vse svoje moči onemu narodnemu drobnemu delu, katero smo do sedaj na svojo največjo škodo zanemarjali in ki nas edino more spasiti.

Narodno drobno delo se pa mora raztezati na vse panoge; niti najmanjša personalna ali druga zadeva ne sme niti naši pozornosti, ker ima vsaka nepozornost navadno za posledico veliko narodno škodo.

Danes se hočemo dotakniti vprašanja o sodnih izvedencih, ki niti pri nas Kranjskem ni rešeno tako, kakor zahtevata čast in ugled avtohtonega slovenskega naroda.

Ako n. pr. vzamemo v roke imenik sodnih izvedencev za deželno sodišče ljubljansko, vidimo na prvi pogled, da je ta imenik tako sestavljen, kakor bi ga sestavljali znani Binder, Wolf, Wastian et tutta compagnia bella!

Gotovo čez 60 odstotkov vseh v

tem imeniku navedenih sodnih izvedencev pripada namreč onim tujim priseljencem nemškega mišljenja, ki so v najožjem stiku in bratstvu z ono maloštevilno kazinsko kliko, ki dan na dan blati pošteni in avtohtoni slovenski narod, ki jim daje njihov vsakdanji kruh in brez katerega bi gladi umirali na cestah, v graških in drugih častnikarskih čunjah.

Ako se le naseli v naši beli Ljubljani kak lačen nemški obrtnik, ki drugod vsled svoje nesposobnosti ni mogel dobiti mesta in kruha, že napne vse kriplje, da se ga imenuje sodnim izvedencem in naj si ima za to potrebna svojstva ali pa ne.

Skoro v vseh slučajih se posreči takemu privravnemu, da se ga imenuje sodnim izvedencem, vsled česar se ni čuditi, da najdemo v imeniku kot izvedence samo nemška ali pomemburjena imena in sicer obšurna imena takih oseb, katerih občinstvo niti ne pozna in katerim mora poleg jezikovne nezmožnosti še vsakdo odrekati vsako strokovno sposobnost za izvedeniško postlo.

V gotovih strokah pa najdemo v imeniku sploh samo nemške izvedence najzagrizenjega kalibra, a dvomljive strokovne sposobnosti, dasi bi se lahko dobilo izvedence slovenske narodnosti in najboljše strokovne naobrazbe.

Da trpi pri tem stvar, ni nobenega dvoma in že zgolj iz teh stvarnih razlogov moramo z vso odločnostjo zahtevati revizijo tega imenika, ki je ena najnujnejših potreb.

To revizijo moramo pa zahtevati osobito tudi raz naše narodno stališče, ker je naravnost nezmislno in razaljavno za naš avtohtoni slovenski narod, da imajo gotove panoge izvedeniške stroke kakor: modno blago in nakit, pivo, stroji in mehanične priprave, tapetniška dela, ure in urarske reči, zlatina in srebrnina, drogerija, železnina itd. itd. samo nemške izvedence in med temi celo take osebe, katerim se je že v sodnih dvoranah in po časopisih očitalo krivo prisego (imena za molčimo iz krščanskega usmiljenja!).

Da so vsi ti naši ugovori proti imeniku sodnih izvedencev res upravičeni in utemeljeni, prepriča se lahko vsak, kdor prelišta ta imenik.

Vsled tega zahtevamo z vso odločnostjo, da se mora ta imenik revidirati in sicer tako, da se

iz njega črta vse take osebe, katere nimajo niti strokovne naobrazbe, niti jezikovne usposobljenosti, niti končno moralne kvalifikacije za izvedeniški posel in da se črtane osebe nadomeste s takimi možmi slovenske narodnosti, ki imajo vsa, za izvrševanje izvedeniškega poklica potrebna svojstva.

Pozivljamo pa zaeno vse one činitelje kakor »Trgovsko in obrtno zbornico« in druge, ki imajo pri določitvi sodnih izvedencev pravico staviti predloge, da stane v vsakem oziru svojo dolžnost in da napno vse sile, da bode imenik sodnih izvedencev v vseh panogah odgovarjal tako časti in ugledu slovenskega avtohtonega prebivalstva, kakor tudi vsem strokovnim zahtevam in pogojem.

Od strani v to poklicanih sodnih in drugih oblasti pa pričakujemo in zahtevamo, da se bode oziralo na take predloge in v imenik sodnih izvedencev sprejemalo le take osebe, ki res to zaslužijo.

Ako bi se teh naših zahtev ne upoštevalo, potem seveda nam ne bo preostajalo drugega, nego da se bomo v bodoče, kar za sedaj še opnešamo, pečali s to stvarjo podrobneje in da bomo svoja današnja izvajanja podprli z imensko navedbo onih oseb, ki ne spadajo v imenik sodnih izvedencev in tu bo — strmel svet!

Deželni šolski svet.

Interpelacija posl. Iv. Hribarja in tovarišev do Njegove Prevrženosti gospoda ministra za bogočastje in nauk v zadevi referata o personalijah pri c. kr. dežel. šolskem svetu v Ljubljani.

Pri vseh c. kr. deželnih šolskih svetih naše države je načelo, da ima v sejah c. kr. deželnega šolskega sveta o personalijah, namreč o nameščenju ljudskošolskih učiteljev in učiteljic poročati deželni šolski nadzornik, kateremu je poverjena pedagoškodidaktična stran, in kateri potemtakem zamore tudi najboljše poučen biti o sposobnostih posameznih prosilcev in prosilk.

Tega naravnega načela se pa ni uveljavilo pri c. kr. dež. šolskem svetu kranjskem, temveč ima ondi personalni referat vladni svetnik, ki

je objednem ekonomično-administrativni referent.

Razume se samo po sebi, da mora ta uredba jako čudno vplivati na učiteljstvo samo, katero je po obstoječih zakonih in predpisih opravičeno smatrati c. kr. dež. šolskega nadzornika kot svojega posredovalca v c. kr. deželnem šolskem svetu; da jo mora pa kot žaljivo smatrati tudi c. kr. deželni šolski nadzornik, ki potemtakem ni nič drugega kakor pisarniški uradnik.

Glede na ta slučaj pri c. kr. deželnem šolskem svetu kranjskem bilo bi torej potreba, da bi se strogo doleči delokrog ekonomično-administrativnega poročevalca in deželnega šolskega nadzornika, in podpisani vprašajo Njegovo Prevrženost gospoda ministra:

»1. Ali so mu znane te razmere pri c. kr. deželnem šolskem svetu kranjskem v Ljubljani?

2. Če mu niso znane, ali je voljan poučiti se o njih in poskrbeti, da se referat o personalijah izroči c. kr. deželnemu šolskemu nadzorniku?

3. Ali je voljan izdati naredbi, po kateri naj bi se v bodoče strogo ločil ekonomično-administrativni referat od pedagoško-didaktičnega referata?»

Na Dunaju, 17. marca 1909.

Slede podpisi.

Nemčurska drznost.

(Dopis iz Novega mesta.)

Vsak dan čitamo, kaka nasilstva morajo prenašati od Nemcev naši obmejni bratje v krajih, kjer so v manjšini. Poglejmo pa, kako se godi Nemcem v slovenskih krajih!

V našem mestu se nahaja pešica Nemcev, oziroma nemčurjev, ki se vzdržujejo le na umeten način s pomočjo naše vlade. Ona skrbi, da ne izumre nemški živelj v našem kraju ter nam pošilja vedno nemško oziroma nemškomisleče uradništvo, ki ni zmožno slovenskega uradovanja. Tej nemški družbi, ki bi se morala sprijazniti z našimi razmerami, pa ni nikakor po volji složnost s tukajšnjim meščanstvom, marveč kaže pri vsaki priliki svojo mogočnost v svesti si zaslonbe od zgoraj. Sedaj

nji vladni sistem daje prav posebno pogum, da se upa danes ta nemška družba na skrajno drzen način žaliti mirno in preveč potrpežljivo naše slovensko občinstvo. Ta nemška birokracija smeši jezik naroda, od katerega se živi in ga zatira, če treba tudi s sredstvi, ki ji ne morejo biti v čast. Če bi hoteli našeti vse krivice, ki jih prizadevajo slovenskega jezika neveseli uradniki našemu ljudstvu v narodnem in drugem oziru, bi morali pisati cele knjige. A ni dovolj, da naše miroljubno občinstvo potrpežljivo prenaša nemško nadutost in »hajlanje« v popolnoma slovenskem kraju, ti ljudje se drznejo celo po nemško - nacionalnih listih rovatiti proti slovenskemu občinstvu in Sokolu. Ta nemška klika reklamuje zase vedno in povsod nekako superijornost in zahteva tudi od vsakega, da se ji klanja ter absolutno pokori.

Ker se naš »Sokol« ni oziral na vzvišenost in nedotakljivost nemške gospode, je bil takoj ožen v strehi nasprotnega tabora in začelo je grometi po graški tetki, kake vnebovpijoče krivice se gode pri nas ubogim Nemcem. V svoji bujni fantaziji smatrajo naše mesto celo za dvojezično (!!) Dasi je znano, da ga ni razum nemškega »Franceljina« med našim meščanstvom nobenega pravega Nemca.

Ker je naš Sokol že več let pogrešal prikladno telovadišče na prostem, je izposloval prejšnji starosta v imenu društva pri g. Štemburju v Kandiji, da mu je prepustil v to svrhu tenišče. Ta prostor so imeli doslej Nemci v najemu; vedli pa so se primerno svojemu oholemu nemškemu značaju tako, da so se ponovno zgražali slovenski gostje nad njihovim početjem. Ker se je g. Štembur osmelil brez milostnega privolenja nemške družbe prepustiti prostor Sokolu pod enakimi pogoji, kakor svojedobno Nemcem, je bil njihov nemški ponos nepričakovano tako užaljen, da se niso v prvem hipu zavedali, proti komu bi najprej obrnili meč maščevanja. Poizvedovali so popotom spijonstva, ki je pri njih na dnevnem redu, in iskali zopet nedolžne žrtve, da bi s tem pomirili svoje razburjene živce in našli zadoščenje za prizadeto krivico; toda zastoj! Spravili so na dan predrzno laž, da se je g. Štemburju pretilo z grožnjami bojkota in izsililo na ta način prostor. Govorite, gosp. župan Zure!

LISTEK.

Pred sto leti.

XIII.

Kronist, čigar beležke so glavni vir vseh dogodkov za časa francoske okupacije v Ljubljani, je 7. julija 1810. zapisal:

»Wer Laibach vor Jahren gesehen hat, wird es jetzt sehr überfüllt finden. Nebst dem Hof des Marschalls Marmont befinden sich alle Aemter der ersten Minister von Illyrien mit beiläufig 400 neuen Beamten und 4000 Soldaten hier. Jeder, der hier etwas zu suchen und zu bitten hat, der Albaner wie der Kärntner von der Gränze Tirols, der Görzer wie der Croat von der türkischen Gränze, muss nach Laibach. Die Quartiere sind doppelt an Werth gestiegen; die Janitscharenmusik von fünf Regimentern, die öffentlichen Spaziergänge, das Casino, die neuen Unterhaltungsorte, als der Napoleongarten, der Pariserhof, der kleine Prater im nahen Dorfe Schischka u. a. bieten des Vergnügens viel dar.

Kje je bil »Napoleonov vrt«? Kje je bil »Pariski dvor«? Morda se najde v aktih ljubljanskega magistrata kaj podatkov?

Francoska uprava je mnogo storila za olepšanje mesta in za udobnost prebivalstva. Podrla je zid

okrog kapucinskega vrta in dala Ljubljani sedanjo Zvezdo, napravila je tudi načrt za veliki drevored, ki pa se je šele pozneje ustvaril in se imenuje danes Lattermannov drevored.

Čitalnico in igralnico v gledališkem poslopu ustanovljeno l. 1800. so za časa francoske uprave spremenili v društvo, ki se je po italijanskem običaju imenovala »Casino«. Sprožil je stvar trgovci z železnino Franc Gale. Galetti so bili s kmetov prišli v Ljubljano in so najprej imeli kramarijo z žebli. Franc Gale si je bil pridobil lepo premoženje. Svojo prodajalno je imel v Spitalskih ulicah v hiši, ki je stala tam, kjer je zdaj Filipov dvorec. Gale je bil pri francoski vladi jako dobro zapisan kot prijatelj Francozov in naroden Slovencec in je prišel do veljave med meščanstvom, ker so se stari »patriciji« nekam kujali in se niso znali in tudi niso hoteli prilagoditi novim razmeram. Vnučinja tega Galeta, v čije žilah torej teče slovenska kmečkakri, je »naša Lina«. Kazinsko društvo je bilo ustanovljeno l. 1810. Svoje prostore je imelo na Mestnem trgu v sedaj Zeschkovi hiši. Namen društva je bil pospeševati izobrazbo svojih članov, skrbeti za zabavo in pospeševati trgovino. Kazina je postala nekaka borza in se je šele pozneje razvila v nemško društvo.

Kazine so se oklenili največ Francoz. prijazni meščani. Nemskutarji, ki Francozov niso marali, so se vzdrževali vsakega javnega nastopa

in so popolnoma ustavili delovanje filharmoničnega društva ter je oživili šele po odhodu Francozov.

Strelšče je zelo cvetelo. Streljanje je bila kaj priljubljena navala. Omenjeni kronist beleži to 10. decembra 1809: »Grosses Freischiessen in der bürgl. Schiessstätte; der Marschall Herzog von Ragusa hat sich selbst in das Schützenbuch eingeschrieben. Dalje 11. avgusta 1810: Beginn das grosse Freischiessen auf der Schiessstätte als Vorfest zu Napoleon's Namensfeier, zu welchem als Hauptbest 12 Louis d'ors und als Schlechbest 6 Louis d'ors nebst anderen Prämien bestimmt waren. Marschall Marmont schoss selber mit. Das erste Beste gewann ein Tiroler. Hr. Fux, das zweite der hiesige Glockengiesser Hr. Vincenz Samassa, das erste Hebgeld Hr. von Gandin usw.

Ljubljansko gledališče je za časa francoskega vladanja popolnoma premenilo svoj značaj. Prej je bilo to gledališče nemško. Francozi so nemške predstave odpravili in uvedli italijansko opero.

Najimenitnejša slavnost je bila vedno na dan Napoleonovega godu in pa obletnica bitke pri Austerlitzu. Pri generalnem guvernerju je bil ples. O drugih priredbah pa poroča kronist na primer dno 15. avgusta 1810: »Das heutige, erste Nationalfest der k. k. Französischen Staaten wurde in Laibach auf höhern Befehl wie von einem Jahre auf das Prachtigste, begangen. Kanonen-

schüsse am frühen Morgen, grosse Kirchenparade mit Tedeum, nachmittags Wettrennen zu Fuss, in Säcken und aux baquets (v čebrih), Stangenklettern; abends ein grosses Feuerwerk am Schulplatze; Ball, Beleuchtung usw.« Isto tako slovesno se je obhajala obletnica bitke pri Austerlitzu.

Veselo življenje je vladalo tudi na dvoru maršala Marmonta, zlasti na grajščinah, ki mu jih je podelil cesar Napoleon je maršal Marmont rad zbiral prijateljske družbe. V priznanje za zasluge, ki si jih je Marmont pridobil v Iliriji, mu je cesar Napoleon podaril grajščine Bled, Gorice in Škofjo Loko. Ljubljanski škof je dobil v nadomestilo za Gorice grajščino v Mekinah.

A tudi resnih in žalostnih dogodkov je bilo dovolj. 22. avgusta 1810 je bil pri Sv. Krištofu v Ljubljani ustreljen zaradi cestnega ropu neki kmetijski fant; 29. je zadela ista usoda njegovega sokrivca; 19. septembra je bil ustreljen zopet zaradi cestnega ropu neki kmet iz Polhovega gradea; 6. julija 1810 je bil med nekim francoskim narednikom in nekim prostakom na Gradu dvoboj na sablje; v tem dvoboju je bil narednik ubit.

V tem času pač nihče ni dvomil, da je Ilirija trajno združena s Francijo. Že začetkom leta 1810. so hoteli kranjski stanovni poslali vdanostno deputacijo v Pariz, a Marmont tega ni pustil, češ, da se more iti Napoleonu pokloniti samo zastop-

stvo cele Ilirije. Taka deputacija je pozneje tudi šla v Pariz in se je poklonila Napoleonu. Ljubljano sta zastopala župan baron Leopold Liechtenberg in pomožni škof Ricci. Cesar Napoleon je obema podelil red častne legije in je Liechtenberga imenoval za barona francoskega cesarstva.

Dne 26. februarja 1811 se je maršal Marmont odpeljal v Pariz poročat cesarju Napoleonu o razmerah v Iliriji in se ni vrnil več. Na Marmontov predlog je cesar imenoval posebno komisijo, ki naj bi po Marmontovih idejah dopolnila in izvršila srečno začetno organizacijo Ilirije. Obenem pa je cesar Napoleon ponudil maršalu Marmontu poveljstvo nad francosko armado na Španskem in mu je obljubil mesto pravega podkralja, če zmaga. Marmont je to ponudbo sprejel in odpotoval 26. aprila 1811. na Špansko. Ilirije ni videl nikdar več.

Auguste Frédéric Viese de Marmont, vojvoda Dubrovniški, je bil po sodbi cesarja Napoleona najgenialnejši vseh francoskih vojskovodij prvega cesarstva. Rojen je bil 20. julija 1774 v Chatillon-sur-Seine. Že l. 1795. je bil Napoleonov adjutant v vojni v Italiji in se je znamenito udeležil bitke pri Lodi. Spremil je Napoleona v Egipt, postal l. 1798. general in si v znameniti bitki pri Marengu izvojeval dostojanstvo divizijskega generala. V vojni l. 1805. je zmagoval na Nizozemskem in na Nemškem, po miru v Požunu pa je bil poslan v Dalmacijo, ki

Da so gospodu Štemburju slovenski gostje ljubši, kakor pešice novomeških hajlovecov ter par nemških devic, — ki so bili vedno le v zgago slovenskemu občinstvu, more biti resnica; nikakor pa ne moremo trditi, da bi bil g. Štembur iz zgolj narodnega prepričanja tako ravnal. Ne odrekamo mu sicer narodne zavesti, vendar smo pa mneja, da bi oddal prostor tudi Čukom, mogoče še prej nego Sokolu!

Ker je bilo vse poizvedovanje, katerega se je udeležil tudi delegat nemškega »Volksratha« dr. Otakar Kočevar brezuspešno, vzpizorili so pravcato gonjo proti Štemburju. Ni dovolj, da so mu lepega dne odnesli vse omrežje, droge in druge stvari, kar je Štemburjeva last, temveč so pri tej priliki tudi tako prostor opustošili, da ni bil 14 dni uporaben. Vrh tega se je spravil voditelj te ekspedicije naš politični šef pl. Rechbach nad Štemburja ter ga začel javno obdelovati z isto nadutostjo, kakor on navadno ravna s kmečkimi župani. Toda blamiral se je, kakor že večkrat pri raznih prilikah in s sramotljivo rdečico oblit je poparjen odkorakal, ko mu je začel »kmečki župan« javno očitati razne zakulisne in kočljive dogodke. Izvedeli smo celo, da se je ta »kavalir« le po Štemburjevi zaslugi vzdržal do sedaj na glavarstvem stolcu v Novem mestu!

Ker dvomimo, da bode naš konservativen oče Štembur zahteval zadostne za vse zalitve in da bode tudi storil potrebne korake v obrambo svoje lastninske pravice, ki bi jo z zanesljivimi pričami lahko dokazal, zahtevamo od našega Sokola, da ne prenaša hladnokrvno storjene mu krivice, temveč da pokaže odločnost in se upa postaviti po robu tudi takemu gospodu, kot je naš pl. Rechbach!

Dovolj šikanirajo ti gospodje naša narodna društva pri vsaki priliki. Pokažimo, da smo Sokoli in da se ne pustimo žaliti od takega moža, ki se drzne v svoji nemški nadutosti imenovati naše društvo celo »Habitverein«! Na zdar!

Poslanska zbornica.

Kalinov nujni predlog.

Dunaj, 15. junija. Zbornica je danes končala razpravo o vladnih finančnih predlogih. Ko sta govorila glavna govornika dr. Gessmann in Renner, je dr. Glabinski predlagal, naj se vladne predloge izroči odseku, obstoječemu iz 52 članov. Ta predlog je bil sprejet. Volitev v ta odsek se ima izvršiti jutri. Nato je zbornica prestopila k razpravi o nujnem predlogu poslanca Kaline glede bosanske ustave. Ko je predlagatelj utemeljil svoj predlog, se je zglasil za besedo ministrski predsednik baron Bienerth. V svojem govoru je naglašal, da so ustave uredbe v Bosni prerogative krone in da se tičejo samo takih zadev, ki ne tangirajo niti finančnih, niti gospodarskih, niti državnopravnih odnosov teh dežel napram obeh državnima polovicama. Iz tega razloga ne more vladati ugoditi zahtevi, da bi predložila načrt bosanske ustave parlamentu. Predsednik nemško-nacionalnega kluba dr. Sylvester je izjavil, da žele Nemci bosanskemu narodu najboljšo in najsvobodnejšo ustavo, ne uvideva pa potrebe, da bi se moral s temi bosanskimi vprašanji nepravilno pečati avstrijski parlament. Ker je najnujnejša potreba, da se reši čim prej proračun, bodo Nemci glasovali proti nujnosti. Češki agrarec Zahradnik je naglašal, da

jo je srečno branil proti Rusom, Crnogorcem in Angležem ter tam ostal kot guverner do l. 1809. V tej veliki vojni je s svojo armado prišel dan pred bitko pri Wagramu do Napoleoneve armade in potem zasledoval Avstrije do Znojma, kjer je porazil nadvojvoda Karola tako, da je nemudoma sklenil premirje. Za to značilo je bil še na bojišču imenovan za maršala. Zapustil je Ilirijo je prevzel poveljstvo francoske armade na Španskem in 15 mesecev zmagoval nad Wellingtonom. Bitko pri Salamanki dne 22. julija 1812 pa je Marmont izrabil. V tej bitki je bil tudi težko ranjen. Vojne l. 1813. se je udeležil na Nemškem, a sreča je bila Napoleona zapustila. Po bitki pri Parizu, 30. marca 1814. je Marmont popeljal ostanke svojega voja v Essonne in se je podvrnil provizorni vladi, česar mu ni Napoleon nikdar odpustil. Marmont je tudi še pod francoskima kraljema Ludovikom XVIII. in Karolom X. igral veliko vlogo kot francoski per in vojni zapovednik ter je umrl v Benetkah leta 1852. Kot generalni guverner v Iliriji se je Marmont izkazal kot odličen organizator, nesebičen in lojalen karakter, pravičen in pošten mož. V svojih spominih sodi Marmont, da je v Iliriji zapustil časten spomin; zapustil je neizbrisani spomin in slovenski narod bo ime Marmont vedno imenoval s čutom srčne hvaležnosti.

slovenskim poslancem ne more biti vse eno, kako se gospodari v anektiranih pokrajinah zato morajo zahtevati, da se predloži parlamentu načrt bosanske ustave, da lahko pravočasno preprečijo eventualne škodljive določbe te ustave, ki bi lahko zavirale bosanski narod v njegovem svobodnem razvoju. Za glavna govornika sta bila izvoljena poslanca Redlich in Nemeec. Po zaključnem govoru poslanca Kaline je zbornica odklonila nujnost.

Proračunska debata.

Dunaj, 15. junija. Predsednik je po končani razpravi o Kalinovem nujnem predlogu otvoril debato o proračunu. Prvi je govoril glavni referent dr. Steinwender, ki je priporočal zbornici, naj proračun odobri: Kot govorniki proti proračunu so se prijavili poslanci: Tomašek, Baxa, Prašek, Hoek, Mühlwert, Romančuk, Wolf, Stransky, Kramar, Bjeladinović in Spinčić, za proračun pa poslanci: Lang, Chiari, Fuchs, Rieñssl, Pautz, Schachinger, Höher, Wohlmeier, Stölzel, Kumschak, Scheicher, Glabinski in Naggle. Izmed govorov je omeniti pred vsem govor nemškega nacionalca dr. Chiarija, ki je med drugim rekel: »Zadnji dogodki so pokazali, da narodna vprašanja niso prav nič izgubila na svoji ostrosti. Pri vseh razpravah se vedno bolj in bolj pojavljajo narodna nasprotstva. Za to je že zadnji čas, da se enkrat prestopi k rešitvi tega vprašanja. To je želeli v interesu notranjih odnosov v monarhiji, kakor tudi v interesu naše politike napram Ogrski.

Italijansko vseučilišče.

Dunaj, 15. junija. Z italijanske strani poročajo: Italijanski poslanci so mnenja, da bo njih predlog, naj se Trst določi za sedež laške univerze, sprejet tako v odseku kakor v zbornici, če bi tudi Poljaki glasovali s »Slovensko enoto« proti temu predlogu. Nemške stranke, socialni demokratje in Malorusi so baje izjavili, da bodo pod vsakim pogojem glasovali za italijanski predlog.

Proti politiki „Poljskega kluba“.

Lvov, 15. junija. Proti politiki »Poljskega kola« in njega zveze z Nemci, ki se je v najjasnejši luči pokazala pri razpravi o bosanski agrarni banki, je zavlada v vsi poljski javnosti vihar ogorčenja. Vsi uglednejši listi poljski iz vseh dežel, kjer prebivajo Poljaki, obsojajo najostreje zvezo Poljakov z Nemci v avstrijskem parlamentu. Izmed teh listov navajamo »Dziennik Polski« v Lvovu, »Słowo« v Varšavi, »Dziennik« v Poznanju in »Kurier Litewski« v Vilni. »Dziennik Polski« beleži, da se je predsednik nemško-nacionalnega kluba dr. Sylvester izrazil o dr. Glabinskem, da ga je informiral o vsaki fazi pogajanj s »Slovensko enoto« in da ni storil ničesar brez sporazumljenja z Nemci, ter pripomnil, da so Poljaki »eine durchwegs verlässliche Partei«; list vzklika z ozirom na to Sylvestrovo izjavo z največjim sarkazmom: »Vzprico tega lahko Poljaki zapojo: Du hast Diamanten und Perlen, mein Lieben was willst du noch mehr.« »Kurier Litewski« v Vilni piše med drugim: »Z velikim ogorčenjem je javnost izvedela o dejanski zvezi poljsko-nemški v avstrijskem parlamentu. To prijateljstvo pri nas ne more biti popularno in nam tudi ne more donesti nobenih koristi. Zveza Poljakov z Vsenemci, ki nas v Poznanju oklepajo v suženske verige, je nenaravna in jo je zaradi tega treba pobijati z vsemi sredstvi.« Kakor je videti, se dani že tudi na Poljskem.

Verska svoboda na Ruskem.

Petrograd, 15. junija. Gosudarstvena дума je sprejela v drugem in tretjem čitanju zakonski načrt o verski svobodi. Zbornica je z veliko večino sprejela tudi dodatni predlog oktobristov, da je dovoljen prestop iz krščanske konfesije v nekrščansko in da zakon ne dela ovir, ako se podaniki ne pridružijo nobeni konfesiji. Značilno je, da je дума sprejela ta dodatni predlog, dasi se je proti njemu izrazil ministrski predsednik Stolypin. Na to je bilo zaslanje gosudarstvene dume odgodeno s carskim ukazom do 23. oktobra.

Splošna vojaška obveznost v Turčiji.

Carigrad, 15. junija. Vlada je predložila senatu in poslanski zbornici zakonski načrt o uvedbi splošne vojaške obveznosti. Glavna točka tega načrta je določba, da so vsi turški podaniki brez razlike vere podvrženi vojaški službi, izvzeti so edino duhovniki in menihi vseh ver. Vojška dolžnost traja: v armadi 25 let in sicer 3 leta v aktivni službi 6 let v rezervi, 9 let v domobranstvu in 7 let v črni vojski, v mornarici pa 20 let in sicer 5 let v aktivni slu-

žbi, 10 let v rezervi, 5 let v domobranstvu.

„Veletzdajniški“ proces v Zagrebu.

Včeraj je sodišče zaslišalo tri priče.

Madžar Lajoš Bekny je izpovedal, da mu je nekoč obtoženec Čudić rekel: »Mi Srbi delujemo na to, da se nam dajo naše pravice in da imamo svojega kralja. Čemu bi naj pošiljali svoj denar na Madžarsko?« Na vprašanje, če ve kaj je to Srbija in ako se nahaja v Evropi, je priča rekel, da tega ne ve.

Kot druga priča je bil zaslišan Nemeec Georg Bittner.

Na vprašanje predsednikovo, koliko je star, je pripomnil: »Bitte, die Frage in deutscher Sprache zu stellen.« Dasi svedok zna docela dobro hrvatski, vendar je predsednik takoj ugodil njegovi želji, dasi je narodni jezik na Hrvatskem izključno hrvatsko-srbski.

Bittner je pripovedoval, da je bila nekoč na cesarjev rojstni dan razobešana na občinski hiši srbska zastava. On in drugi Nemci so se napotili, da snamejo to zastavo, »weil wir so etwas nicht leiden konnten.« Johann Roller je prinesel lestvo, da bi splezal na hišo in snel zastavo. Takrat ga je ustavil občinski sluga in mu nastavil revolver na prsi. Kasneje so prišli orožniki in so stražili zastavo.

Na vprašanje, če so bili ti orožniki Srbi, je priča odgovoril, da ne.

Priča dr. Alojzij Fritsch, Nemeec, zdravnik v Gjulovu, je izpovedal, da je nekoč našel na svojem dvorišču, ki meji na hišo obtoženca Solarića patrono manlichero. Iz tega sklepa, da je imel Solarić skladišče orožja.

Obtoženec Solarić je k temu pripomnil, da so bili nekaj mesecev prej vojači v Gjulovu in da so bili tudi nastanjeni pri dr. Fritschu, iz česar sledi, da je dotična patrona bila brez dvoma vojaška.

Svedok dr. Fritsch je nadalje pripovedoval, da je slišal praviti, da je obtoženec župnik Solarić grozil nekemu kmetu, da ga ne bo pokopal, ako se ne bo priznaval za Srba in ako ne bo zahajal na srbske sestanke. Imenatega kmeta, ki muje Solarić tako grozil, ni vedel navesti. Nadalje je priča izpovedal, da ni nikdar slišal med narodom govoriti o Srbiji in kralju Petru in da tudi ni nikjer videl slike kralja Petra, dasi je po svojem poslu zahajal tako v kmetске, kakor tudi v boljše srbske hiše.

Kakor je razvidno, se Rauchova vlada poslužuje v procesu proti Srbom poleg frankovcev tudi Madžarov in Nemecev. Hrvatski so torej nevarni samo Hrvatom enakokrvni bratje Srbi, Madžari in Nemci pa ne. Nemci smejo postopati z največjo drzovitostjo, kakor kaže slučaj svedoka Bittnerja, a Srbi so že »eleizdajniki«, ako zahtevajo zase pravico, da se smejo posluževati cirilice! Kam jadrajo na Hrvatskem?

K umetniški razstavi v novem Jakopičevem paviljonu.

(Misli slovenskega slikarja.)

Zelja gotovo vseh slovenskih umetnikov se je spolnila. Ljubljana ima svoj umetniški dom, kjer se bodo odslej vršile razstave slovenskih in morda tudi neslovenskih umetnikov. To je za razvoj slovenske umetnosti vsekakor zgodovinskega pomena in ni dvoma, da bodo Jakopiča cenile bodoče generacije ne samo kot sinfonika barv ampak tudi kot moža, ki je začel s premišljeno umetniško vzgojo slovenskega občinstva. Glavni namen razstavljalcem je: umotvore prodajati, glavni uspeh bi moral biti: občinstvo vzgajati. Prvo je brez drugega nemogoče. Ne morem si namreč misliti, da bi se dobilo kdaj občinstvo, ki bi kupovalo umotvore samo z namenom umetnike podpirati. Tega tudi ne zahtevamo od kuopovalcev.

Mi očemo miloščine, mi hočemo, da dobimo, kar zaslužimo. Kadar bode občinstvo znalo ceniti vrednost originalne slike, kadar bo znalo razločevati med fotografijo in sliko, med kopijo in plagiatom, med umotvornim in diletantskim delom, kadar bo spoznalo, da je umetniška vrednost slike neodvisna od velikosti, da je slika lahko slaba tudi če izraža lepo idejo in nasprotno, da more biti slika dobra, tudi če predstavlja manj zanimiv prizor iz narave — takrat bomo mogli govoriti o umetniški izobraženem občinstvu. Vse to doseči seveda ni priprosta stvar. Glavno je, da občinstvo mnogo vidi. Manj važno, a tudi potrebno je, da priobčejejo naši časniki mnogo ocen in sploh umetniških razprav.

Ne po političnih razmerah, ampak o razviku umetnosti in znanosti sodimo o kulturi narodov. Na prvem mestu imenjajmo navadno umetnost, to podčrtam. — Ne pripisujmo tedaj omenjenim člankom manjšo važnost, ampak namerimo se na to, da nam bodo take novice potrebna vsakdanja hrana, še več, da se bomo sramovali če ne bomo informirani po časopisju dovolj dobro o vsakem važnejšem umetniškem dogodku. Posledica tega: Listi se bodo sami potrudili zanimanje za umetnost vzbujaati in v vsaki »boljši« družbi se bo govorilo razum o modi, politiki in športu tudi o umetnosti. Slikar N. bo v takih razmerah v Jakopičevem paviljonu razstavil kolekcijo slik in uradnik N. bo rekel v kavarni tovarišu B.: »Kaj, N-ovih slik se nisi videl? No, ti si mi pač lep filister, da te še to ne zanima.« In slikar N. bo gotovo v takih razmerah tudi par slik prodal, kajti če svetnik C. ne bo imel v svojej sprejemnici originalov na steni, ga bo sram sprejemati goste.

Ne pričakujem, da bo razstava imela že bog vedi kak uspeh v tem oziru. Ampak vzrok temu ne bodo ne slikarji, ne občinstvo, pač pa recimo razmere, v katerih živimo, ki niso nudile občinstvu prilike, da bi se umetniško izobraževalo. V dvojnem obziru bo tedaj boljše: Na gimnazijah postane po novi ministrski naredbi risanje (in s tem v zvezi zgodovina umetnosti) obligatno*) in slovensko občinstvo bo imelo priliko videti večkrat umetniške razstave. Pričakujemo samo, da bo tudi slovensko duhovništvo jelo naročevati od slovenskih slikarjev cerkvene slike in takrat bo nade, da se bliža konec stradanju slov. umetnikov. V tem znamenju odkritosrečno pozdravljamo vseslovensko umetniško razstavo v Jakopičevem paviljonu.

*) Ni verjetno, da bi bila govorica resnična, da se kranjski dež. šolski svet protivi vpeljati risanje kot obligaten predmet na kranjskih gimnazijah. To bi bilo naravnost protikulturno, in slovenski umetniki bi morali v družbi s slovenskimi profesorji posvetiti tej stvari kar največjo pozornost.

Sestanek c. kr. cestarjev pri sv. Luciji.

Društvo državnih uslužbencev v Trstu je dne 30. pr. m. sklicalo sestanek cestarjev v gostilni g. Vuga pri Sv. Luciji, katerega se je udeležilo brez nikake posebne agitacije čez 50 mož te stroke.

Ob polu 2. uri popoldne je društveni tajnik g. Sauli otvoril zborovanje. V poljubnih besedah se je zborovalec zahvalil za tako mnogoštevilno udeležbo, posebno pa radi tega, ker predobro ve, da je omogočiti ta sestanek, vsak posamezen udeleženec zraven fizičnega napora trpel tudi materialno. Vse to kaže, je nadaljeval, da društvo živa pri vseh popolno zaupanje, kar bode tudi društvo vpoštevalo in od sedaj naprej še z večjo vnemo delovalo na to, da se tem c. kr. trpinom njih prežalostno stanje v kratkem in izdatno izboljša.

Po tem kratkem nagovoru se je navzočim natančno poročalo, kaj in kake korake je društvo od sedaj storilo v prid cestarjev. Celo poročilo so navzoči poslušali z največjim zanimanjem in že med poročanjem bilo je na vseh obrazih opaziti le radovoljstvo in to zato, ker je vsak posameznik uvideval, da se to društvo v resnici za njih interese zanima in deluje v njih prid. Prišli so tudi vsi do spoznanja in do prepričanja, da posameznikom je absolutno nemogoče kaj doseči, med tem ko društvo za nje uspešno deluje in lahko mnogo doseže. K besedi se je oglasilo več navzočih.

Tovariš Lah iz Vrdele pri Trstu je priporočal, da se morajo cestarji postaviti enkrat na noge in to da jim bode le tedaj mogoče, ako se vsi organizirajo in potem tako organizirani kot en mož zahtevajo izboljšanja njih, od sedaj tako obupnega stanja. Svetoval je, da se še oni, kateri niso še vpisani v to društvo, prej ko mogoče vpišejo. Naša dolžnost je, da društvo podpiramo, ker le potem smemo od društva zahtevati, da se ono za nas zavzame in za nas deluje. Radi tega smo pa lahko brez skrbi, ker društvo ni pokazalo le dobre volje, marveč je pokazalo, da na tem polju že davno žilavo dela.

Tovariš Valentinič je očital ministrstvom sploh, da je za monarhijo naravnost sramota, ko ima uslužbenec s c. kr. pridevkom in katere plača pri sedanjih okoliščinah s 30—60 kron na mesec in katere plače noče tem trpinom povišati, medtem ko so povišali davek na razna živila.

Nadalje je očital, da visoki uradniki imajo visoke plače, ker oni skrbje v prvi vrsti le zase. Opravičujejo se, da imajo mnogo stroškov s stanovanji in s šolanjem svojih otrok. Ali ti gospodje ne vedo, da

tudi reveži potrebujejo stanovanja in da tudi trpini imajo otroke in največkrat zelo talentirane in katere bi tudi oni radi šolali? Primerjal je gospodo s troti, a revno ljudstvo sploh s čebelami, katere morajo delati in državi skupaj znašati, da se gospoda (troti) morejo mastiti.

Cestar Stanič je bil mnenja, da bi se sestavila na tem shodu resolucija ter dala na glasovanje in katero naj bi nesla zato izvoljena deputacija na c. kr. ministrstvo za javna dela. Ker je pa bila šele pred 14 dnevi deputacija nižjeavstrijskih cestarjev na dotičnem mestu, se je sklenilo, da se ta resolucija odposlje potom pošte na svoje mesto in šele potem, ako ne bi to nič izdalo, se bode skrbelo zato, da se odposlje še eno deputacijo na omenjeno ministrstvo. Nato je bil shod zaključen.

Po shodu so se vsi navzoči, kateri niso bili še vpisani v društvo, vpisali, izvemši enega od Sv. Lucije, kateri je obetal, da se bode v kratkem tudi on vpisal.

Resolucija, katere je bila na tem shodu enoglasno sprejeta in katere se je že odposlala na c. kr. ministrstvo za javna dela se glasi:

C. kr. cestarji zbrani na svoji skupščini pri Sv. Luciji pri Tolminu dne 30. maja 1909 zahtevajo:

1. Stalno nameščenje po manjšem plačilu, kakor tudi vse pravice, katere uživajo drugi stalno nameščeni državni uslužbenci in to skličejo se na spomenico že podano na visoko c. kr. min. predsedništvo leta 1907.

2. da se jim ozirajoč se na njihove žalostne okoliščine izplača čim prej povišek na podlagi že odločenega kredita od 290.000 kron.

Za slovensko trgovino.

Na prvem vseslovenskem trgovskem shodu v Ljubljani, ki se je vršil leta 1907, se je govorilo mnogo lepega o napredku in važnosti slovenskega trgovstva. Med drugim se je tudi poudarjala potreba, da se ustanovi fond, s katerim bi se podpiralo slovenske trgovske sotrudnike, ki bi se hoteli etablariti v narodno ogroženih krajih, pa jim nedostaje sredstev za to.

Znano je, da deluje na Češkem že več let tako društvo, katero dobiva lepe podpore od čeških denarnih zavodov, čeških trgovcev in industrijcev. Vsako leto pripomore dvem do štirim mladim trgovcem pri ustanovitvi lastne trgovine v ogroženem ozemlju in ima pri tem delovanju dosedaj statistično dokazanega uspeha v devetdesetih slučajih izmed sto.

In mi? Ali nimamo tudi ozemlja, kateremu proti nevarnost, da ga zasede tujece ravno potom trgovine? Saj je dovolj znano dosledno delovanje »Südmarkes«, ki posebno podpira trgovce in obrtnike v krajih, ki jih hočejo Nemci iztrgati iz naše posesti. Potom trgovine in obrti so prišli Nemci do vlade v vseh spodnještajerskih mestih in trgih.

Mnogo dobrega kruha je še na Štajerskem kakor tudi na Koroškem za slovenske trgovce. Vsega tega kruha pa vendar ne smemo prepuščati brezbrizno tujcu, da se ta debeli od naših žuljev in povrh še ponemči svoje okolice. Zato preidimo od besed k dejanjem! Stavimo tudi mi to, kar store Čehi in kar delajo že dolgo Nemci! Zbirajmo prispevke za štipendije poštenim in vseskozi strokovno izobraženim in zanesljivo narodnim slovenskim trgovskim sotrudnikom, katerih imamo hvala Bogu dovolj, ki bi imeli veselje za trgovino v obmejnih krajih.

Narodni svet za Štajersko in Slovensko trgovsko društvo v Celju sta sklenila po možnosti realizirati tozadevne sklepe I. vseslovenskega trgovskega shoda ter bodeta začela zbirati prispevke za štipendije, s katerimi se bode pomagalo slovenskemu trgovskemu naraščanju pri odprtvi trgovin v obmejnih, oziroma narodno ogroženih krajih.

Ni nam treba snovati zato posebnega društva, kajti obedve podpisani instituciji bodele gotovo na najboljši način obrnili denar v zgoraj omenjeni namen.

Obrabčamo se tedaj do Vas s prošnjo, da blagovolite po možnosti prispevati v ta namen.

Prispevki se naj pošiljajo na spodnještajerski »Narodni svet« v Celju ali »Slovensko trgovsko društvo v Celju. Darovi se bodo objavili v časopisih.

Sprejmemo vsak, tudi najmanjši dar s hvaležnostjo. Prepričan bodi vsak, da se bodo vsi prispevki dobro porabili ne le na korist slovenske trgovne, marveč tudi v krepko obrambo naše slovenske zemlje. — Upamo, danas bodo pri tem podjetju krepko podpirali vsi slovenski denarni zavodi in slovenski trgovci.

Za »Narodni svet za Štajersko«:

Nar. Juro Hrašovec.

Za »Sl. trgovsko društvo v Celju«:

R. Štermec.

Dopisi.

Iz Mirne. Dne 8. junija je prišel mesar in gostilničar v Mirni gospod Ivan Bule v župnišče naročiti krst. Pred župniščem je dobil g. župnika, ko je ravno poveljeval nekemu zidarju (?). Pozdravil ga je in ga obvestil o krstu, nakar mu je župnik mignil, naj gre z njim v župnišče. Tu se je g. Anton Kocjančič postavil za pisalo. Mazon, pogledal in premeril g. Bulea kakor kak detektiv in rekel: »Povedati vam moram, da ste vi preumazani; tako umazanega človeka ne sprejemem v cerkev; da veste, jaz kot namestnik sv. cerkve in administrator tukajšnje fare ne dopustim kaj takega«. — Na to opazko se je obrnil g. Ivan Bule in odšel rekoč: »se bo otrok pa drugje krstil, če se v tukajšnji fari zaradi moje zamazane obleke ne krsti«. Da opazka gospoda Kocjančiča nikakor ni bila umestna, je jasno kot beli dan, saj je bil gospod Bule že dostikrat v bolj zamazani obleki pri krstu kakor sedaj in saj Izveličar ni napravil nobenega predpisa, v kaki obleki morajo ljudje v cerkev hoditi. Ubogega otročka, ki ga g. Kocjančič zaradi obleke gospoda Bule ni hotel krstiti, so hoteli peljati v Ljubljano ali do g. škofa ali pa na Grad do g. Berčeta, toda usmilil se ga je g. dekan v Trebnjem, kateri je sumil, da umrje otrok še predne pride do g. Berčeta, in tako je bil otrok iz mirne fare krščen v trebnjski fari. Oskrbnica gospoda Antona Kocjančiča je pa od veselja tako puskakovala po Mirni, da je bila vsa penasta, kakor kak žrebec, ki ga jezdec več ur goni. Ta vpludna oskrbnica g. Antona Kocjančiča je zabavljala na g. Bulea, da na pustni dan v maskare kodi in ima čas se napraviti, za krst pa nima časa, da bi se preoblekel. Če to župnikovo kuharicokajbriga, se bo drugod izkazalo. Tam bo imela priliko dokazati, kako je bil g. Ivan Bule krvav, da je od njega teklo, kajti v resnici je gospod Bule po njegovem poslu bolj čedno opravljen, kakor pa sta g. Kocjančič in njegova kuharica.

Z Vač. V nedeljo, dne 6. t. m. nas je pesetil »pevski klub« iz Zagorja. Pevsko društvo »Struna« iz Vač je pripravilo svojim dragim gostom veliko vrtno uto smrečevja. V narodnem navdušenju in bratski ljubavi sta se društvi zabavali do mraka, vmes pa se je razlegala krasna slovenska pesem ter nas spodbujala k nadaljnjemu delu za procvet mile domovine. Zagorski pevski klub nam je s svojim preciznim izvajanjem pokazal, na kako visoko stopnjo umetnosti se je povzpел po zaslugi svojega vztrajnega pevovodje gosp. Janka Levstika, šolskega voditelja v Zagorju. Nastopalo pa je tudi domače pevsko društvo »Struna« pod vodstvom gospoda Janka Blagajne. Paši z malim številom pevcev in pevki, je bil nastop za tukajšnje razmere zelo ugoden. Hkoneu je gosp. Janko Levstik v vznešenih besedah pojasnil pomembnost — 6. junija — ter predlagal, da se položi mal dar na altar, nato se je nabralo 21 kron 40 vin. za »Družbo sv. Cirila in Metoda«, katere se je takoj poslalo vodstvu. Prehitro je potekel čas. Ko sta se združeni pevski društvi zapeli »Lepa naša domovina«, se je napetil »pevski klub« v sprejstvu nekaterih Strunašev na postajo Sava. Vačanom bo ostal ta pevski sestanek v trajnem spominu. — Končno iz srca kličemo bratskemu »pevskemu klubu«: Živeli in na svidenje!

Gospod. napredno društvo za šentjakobski okraj

priredi
danes, v sredo, 16. t. m.
na starem

Babičevem vrtu na Dolenjski cesti

mesečni shod

Začetek ob 8.

Glavna točka sporeda je poročilo o zgradbi obrtne šole.

Onevne vesti

V Ljubljani, 16. junija.

+ Širokoustnost tržaških Nemcev in njih razveseljiv uspeh. Graški dnevnik poroča, da so imeli tržaški Nemci koncem preteklega tedna volilni shod. Predsednik »Nemškega političnega društva« dr. Rabl je med drugim trdil, da se v Trstu nemstvo vzbuja in krepi. Nemci hočejo pri volitvah Lahom dokazati, da brez

njih v Trstu ni mogoče izhajati. Profesor Karollus je pojasnjeval, da je lahko mogoče priti tržaškim Nemcem v posameznih volilnih okrajih v — ožjo volitev. Tajnik Hütter pa je izjavljal, da grede Nemci voliti le, ker jim veleva narodni čut, da po kažejo pred celim svetom tržaško nemstvo. Človek bi kar trepetal pred nemštvom v Trstu, ko bi nam graški list sam tega strahu ne vzel. »Grazer Tagblatt« ima namreč srečo, da piše za poročilo o širokoustnosti tržaških Nemcev, na isti strani tudi že o uspehu, ki so ga dosegli Nemci v Trstu. — Pri občinskih volitvah IV. razreda — pravi omenjeni list — je dobil nemški števni kandidat v šestih volilnih okrajih 17, 6, 43, 60, 9 in 10, skupaj 145 glasov. Ta uspeh je razveseljiv, ker se je računalo komaj nad 100 glasov. Res razveseljivo je, da so se tržaški Nemci s svojim uspehom nesmrtno blamirali pred celim svetom. V IV. razredu so oddali petkrat manj glasov, kot jih je bilo po poročilih na volilnem shodu zbranih in manj glasov, kot bi jih dobili v Trstu zamorci, ako bi postavili svoje kandidate.

+ Volitve v Zagorju ob Savi. Piše se nam: V soboto, dne 19. t. m. se torej vrše volitve v občinski zastop. Čobal in njegovi podrepmiki že love pooblastila in se hvalijo, da bodo zmagali. Nič bi ne imeli proti temu, da dobijo tudi socialnodemokratski delavci nekaj zastopnikov, ko bi u njih voditelji upoštevali, da žive na Slovenskem ozemlju in da je ogromna večina delavcev slovenskega pokolenja. Toda Čobal tega prav nič ne vpošteva, delavci in njih stremjenja so mu deveta briga. Oča Čobal grmijo, da so internacionalni, v resnici pa lazijo okrog zagrizenega, sedaj odslovljenega »Südmarkerja« Schullerja in denuncirajo zavedne člane delavske narodne organizacije, in okrog nemčurske kramarja Michelčiča, kojega nadobudna hčerka se je drznila nekoč, ko se je vozila z nekim debeluhastim nemčurjem s Hrastnika, vsklikniti, da so v Ljubljani se vse premalo teh roparskih Slovencev postrelili. Taka vzgoja se je izvršila gotovo v zahvalo, ker so Slovenci obogatili nekaj revno, iz Semiča semkaj privrdrano rodbino. Vsi učitelji in učiteljice volijo v prvem razredu ter imajo tu odločilno besedo. Ker so vsi slovenske krvi, pričakujemo, da store svojo narodno dolžnost. Če že kdo nima poguma (kakor pri zadnjih volitvah) glasovati za slov. kandidate, naj se vsaj absentira. Sploh bodemo pa po dejanju spoznali pri teh volitvah ljudi in razkrinkali vse tiste dvomljive volile, ki so, če kaj nese, Slovenci, če treba pa tudi nemčurji ali pa mokači, če tako boljše kaže. V ogleđ septemberskih dogodkov, postopanja »Kranjske hranilnice«, vlade i. t. d. opustimo vse osebne prepire in osebne koristi ter stopimo vsi kot en mož na krov, da zmaga pravična slovenska stvar!

+ Brežiški nemčurji raztrgali hrvatsko zastavo. Zagrebške »Novosti« poročajo: »V nedeljo je imelo kolesarsko društvo »Sokol« dirko iz Podsuseda preko Brežice nazaj v Podsused. Na straži pri savskem mostu v Brežicah je stal gosp. Dragotin Kučič s svojim motorjem. Sabo je imel svojo soprogo in dete. Ko je Kučič stopil v bližnjo gostilno, da se okrepí s čašo piva, so navalili nanj tamkaj zbrani Nemci ter ga jeli psovati. A ko so opazili, da je njegov motor okrašen s hrvatskimi zastavicami, so nemčurski kulturonosi jeli zabavljati na hrvatsko trobojnico. Končno je skočil neki nemčurski mladič k motorju, pograbil hrvatske zastavice, jih pometal na tla ter jih jel teptati kličoč: »Sie können diese Fetzen ins Closset tragen« itd. Namah se je okoli Kučiča zbrala cela četa nemčurskih trebnšnikov, ki so se kar skušali v žalitvah hrvatske trobojnice. Ko se je Kučič postavil v bran nemčurjem, so ti olikanci nameravali celo napasti njegovo soprogo. Končno se je g. Kučič osvobodil napadalcev ter šel polkciji v Brežicah prijaviti dogodek. — »Novosti« pripominjajo: »Interesirali se bodemo, da izvedemo imena teh nemčurskih junakov, da jih bomo lahko pripravili hrvatskim izletnikom v Brežice.«

+ Imenovanje. Učitelj na moški kaznilnici v Gradcu g. Mih. Cizelj je prišel ad personam v 10. činovni razred. — Politično in izobraževalno društvo za dvorski okraj priredi svoj tatedenski družinski večer v četrtek, dne 17. t. m. ob 8. zvečer v gostilniških prostorih g. Štefana Berganta, »Jugoslovanska restavracija«, Gosposka ulica št. 3, h kateremu sestanku se vljudo vabijo vsi člani in somišljeniki z njihovimi rodbinami. Na dnevnem redu je tudi nadaljevanje razprave o splošnem starostnem zavarovanju.

+ Jutranji zabavni večer v ajenske skupine N. D. O. v areni

»Narodnega doma« obeta biti vsled nekaj sprememb sporeda jako zanimiv. Od prejšnjega sporeda ostane le še izvrstna trodejanika »Ciganik«, katera je občinstvu tako izbornu ugajala in pa ganljiva deklamacija »Velikonočaa«. — Po predstavi prosti zabava, od katere omenimo same licitacije kostruna, nato pa prosti ples. Apeliramo na vse prijatelje naše skupine, na prijatelje proste zabave in veselja, da nas ne pozabijo in počaste s svojim poselom, kar nas bo v našem delu moralno in fizično podpiralo in božilo v krepkem napredovanju v svesti si gorkih in odkritosrčnih simpatij slovenskega občinstva. Vstopnina je samo 30 vin., kar bo delavni mladeniški skupini gotovo vsak rad žrtvoval. — Na svidenje!

+ Za Trubarjev spomenik so nabrali udeleženci nedeljskega naprednega sestanka v Kostanjevici, po pretežni večini sami vrli kmetski posestniki, 28 kron. Ta rodoljubni čin zavednih naših kmetskih somišljenikov beležimo z največjim priznanjem ter jih stavimo v sijajen zgled zavednosti in požrtvovalnosti narodno-napredni inteligenci, ki je v neverjetni brezbriznosti mladostne pozabila, da zahteva čast slovenskega naroda, da postavimo dostojen spomenik očetu slovenske književnosti Primožu Trubarju! Naprednjaki, zganite se in spominjajte se pri vsaki priliki fonda za Trubarjev spomenik!

+ Kresna veselica. Kakor smo že poročali, priredi »Sokol« v Ljubljani v soboto, dne 19. t. m. na dirkališču veliko veselico pod gorenjim naslovom. Danes priobčujemo podrobnejši spored. Veselični prostor bode v neposredni bližini glavnega vhoda na dirkališče in bode tako prirejen, da bo med posameznimi točiči in drugimi šotori neposreden stik. Prostor bo brljantno razsvetljen. Godbo na pihala bode oskrbel polnoštevilna »Slovenska Filharmonija«, ki bo proizvajala najnovejšje koncertne pa tudi poskončne točke. Vršile se bodo vaje z gorečimi kiji, v mraku nastopi svetovni pirotehnik s svojimi iznajdbami, nato se bode žgal običajni kres. Za okrepčilo bode skrbelo dvojno vinarno, dvojje pivarno, nadalje paviljon za jedila, sladšice itd. peki se bodo tudi janci. Pripomniti nam je, da bodo posamezni paviljoni pod nadzorstvom narodnih dam »Ženskega telovadnega društva«, ki so vključb kasnejšim narodnim prireditvam požrtvovalno in blagotvorno sodelovanje obljubile. Poleg cenjenih narodnih dam stregle bodo v pozameznih paviljoni tudi dražestne narodne gospodične. Skratka, komur je do neprisljane zabave, pridí v soboto na »kresno veselico«.

+ Kresna veselica. Dodatno k našemu zadnjemu poročilu o kresni veselici, ki se bo vršila ta teden v soboto, se nam piše sledeče: Na praznično ozaljšanem veselici prostoru postavljeni bodo različni paviljoni, v katerih se bo točilo pivo in vino, prodajale jestvine, gorke in mrzle, slaščice, kava, sladoled in tobak. Izmed piv točilo se bo pivo Auerjevih dedičev in delniško pivo. Obe pivi, kakor strokovno priznana glede kakovosti vsebake dosežati in deloma celo prekašati pivo drugih, mnogo večjih pivovarov. Vino, dobro belo, v pretežni večini pa rdeče, katerega se po mnogoternih skušnjah tudi največ konsumira, nabavila bode ta narodna vinotroica gosp. Josip Lenče in g. Valentin Mrak. Imenā samobesbi so nam porok za pristno in izvrstno kapljico. Kakor lani, pekli se bodo pod strokovnjaškim vodstvom na pristni način janci, vendar se pa slavno občinstvo prosi, da počaka z nakupom te slastne pečenke toliko časa, dokler ne bo oficijelno proglašena kot dobro prepečena. — Slaščičarna in kavarna bo v oskrbi priznane tvrdke Jakob Zalaznikove. Mrzla jedila, šunko, klobase, razne narezke, gorke hrenovke preskrbi gospa Ravterjeva. V posebni lopi prodajal se bode tudi tobak. — Nadaljno poročilo sledi.

+ Nabiranje krajepisnih imen. V prvi polovici tekočega leta so »Slovenski Matici« izročili zbirke krajepisnih imen naslednji gospodje: G. nadučitelj Fr. Lovšin po g. prof. dr. Žmaveu; g. bogoslovec Jakob Fatur po e. kr. okrajnem komisarju Silv. Domicelj; g. zavarovalni zastopnik Fr. Drenik; g. župnik Jos. Lavtžar; g. nadučitelj Rih. Trebše po g. prof. Koštialu; g. nadučitelj Iv. Demšar po g. strokovnem učitelju M. Hočevanju; g. st. phil. A. Debeljak; g. dijaki Fran Maršič, Jos. Lavrič, J. Franza po g. prof. Westerju in Pavel Jelovčan v Kranju po g. prof. Doklerju. Vsem imenovanim gospodom se za njih prijazno prizadevanje v namene »Matiče Slovenske« iskreno zahvaljuje odtsek za nabiranje krajepisnih imen.

+ Pevsko društvo »Slavice«. Seja slavnostnega odbora za prireditve slavnosti društvene 25letnice bode v četrtek, dne 17. t. m. točno ob polu 9. zvečer v »Slavčevih« društvenih

prostorih. Vsi odborniki se vabijo, da se seje točno udeležijo radi poročil posameznih odsekov.

+ Umetno-obrtna strokovna šola v Ljubljani. Za delovodjo kovinskega oddelka je imenovan jetničarski paznik E. Petrič, ki je nastavljen v Šebeniku v kaznilnici kot strojnik in kurjač.

+ Telovadno društvo »Sokol I.« ima dne 19. t. m. v soboto zvečer ob 8. uri v hotelu »Ilirija« svoj izvanredni občni zbor. Dnevni red: 1. Organizacija župe. 2. Služajnosti. K obilni udeležbi vabi odbor.

+ Telovadno društvo »Sokol I.« priredi v nedeljo 4. julija t. l. svojo II. javno telovadbo in veliko celdansko ljudsko veselico na Ledini, kakor lansko leto. Natančnejši spored priobčimo pozneje.

+ One čistite dame, ki bodo sodelovale pri sokolski veselici dne 4. julija na Ledini, se najvljudneje vabijo k damski seji v petek 18. junija, točno ob polu 8. zvečer, v društveno sobo, Ilirske ulice 22. — Veselični odtsek »Sokola I.«

+ Novi načrt carinske tarife Zedinjenih držav v Ameriki. V pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani je domačim interesentom zbirka poročil, zadevajojih novi načrt carinske tarife Zedinjenih držav v Ameriki, na vpogled.

+ Zmagoslavje slovenskega umetnika gospoda Julija Betetta. »Fremden-Blatt«, čigar stvarne kritike o umetnosti vzbujajo občo pozornost, piše v št. 157. z dne 9. t. m. zelo laslavo oeno o nastopu gojenec »C. kr. akademije za glasbo in vpadabljačo umetnost.« Javna produkcija teh gojencev je bila prvi pot cela opera in sicer »Čarobna piščalka«. Po splošnih pohvalnih opazkah pravi navedeni list doslovno: »Pred vsem je treba omeniti izvrstnega Sarastro gospoda Julija Betetta. V tej sezoni smo že imeli priliko povodom predstave Piernovih »Otroških križarjev« opozoriti na nenavaden uspeh tega mladega umetnika in ga javno pohvaliti. Ta sodba se je po njegovem Sarastru še bolj utrdila. Njegov mehki, sonorni bas je praznoval v »teh svetih prostorih« svoj pravi trijumf.« — Čestitajoč mlademu rojaku — umetniku na tako krasnem uspehu mu želimo še nadaljnjih lovorik na njegovi umetniški poti!

+ Odbor društva slovenskih trgovskih potnikov ima v nedeljo, dne 20. t. m. ob 10. dopoldne v hotelu »Ilirija« sejo. Ker so zelo važne točke na dnevnem redu, prosijo se gospodje odborniki, da se je zanesljivo udeležijo ter vsaj par ur posvetijo v korist društva.

+ Občinstvu v vednost. Ker se je zanesla škratlica med otroke na okulističnem in kirurškem oddelku deželne bolnice v Ljubljani, se do preklica sprejemajo na ta oddelka le nujni, zdravljenja neobhodno potrebni slučajji.

Vodstvo deželnih dobredelnih zavodov v Ljubljani.

Bakreno rudo je izsledil posestnik Jakob Pečar v Kranjski gori. Če je le res ta sled kaj vreden?

Prostovoljno gasilno društvo v Zabnici pri Škofji Loki ima slavnost otvoritve in blagoslovljenja »Gasilnega doma« v nedeljo 20. junija.

Gasilno društvo v Planini pri Rakeku priredi 8. avgusta t. l. vrtno veselico povodom otvoritve in blagoslovljenja gasilnega društva.

V Ljutomeru bo občni zbor »Ciril-Metodove podružnice« v nedeljo dne 20. t. m. v gostilni Vavpotič. Po sporedu bo predaval g. Prekoršek.

Podivjani naborniki. Več nemških fantov, ki so se vračali od nabora iz Gamsa, je napadlo trgovca Šišeka, edino le za to, ker jim ni hotel dati za pijačo. Vrgli so ga ob tla, pretepli in suvali, da bi bil obležal, da ni došel stražnik, pred katerim so zbežali. Ker Nemci s slastjo bilježijo vsak tudi najmanjši pretep pri nas kot »windische Rohheit«, bodi omenjeno, da ti fantalini visokih nemških kulturonoscev niso bili samo surovi, marveč tudi sila umazani, ker so zahtevali s silo pijačo od tujca, za kar je še naš fant, ki se sicer rad stepe za dekle, vobče veliko preponosen.

Svinja obgriznila otroka. V Remšniku je prišla pri posestniku Aleksu svinja neopaženo v sobo, kjer je enoletnega sinčka na glavi, rokah in nogah tako obgrizla, da je v kratkem umrl.

Pred mariborskim porotnim sodiščem sta bila obsojena 17 letni steklarški pomočnik L. Krajshek iz Loke pri Zidanem mostu, in 15letni steklarški učence A. Zebe iz Maribora, vsak na 10 mesecev težke ječe, ker sta pokradla pri steklarju Wagrndlu v Mariboru tekem pol leta skupno nad 800 kron.

Utonil je nadučitelj g. Rudolf Završnik 13. t. m. zvečer v Korkri pri Tupaličah na Gorenjskem. Služboval je v Predvoru že od 1890. leta. Tragično smrt, o kateri še ni natančnejih podatkov, vendar je go-

tovo, da je samomor ali uboj izključen, obžaluje vsa okolica, ker je bil obče priljubljen, spoštovan in dohoten učitelj mladini in narodu. Umrli katerega truplo so potegnili še le 14. popoldne iz vode, zapuščā vdovo in 5 neprekrbljenih otrok.

Zgorela je 9. t. m. hiša kajzarja A. Kremžarja v Zg. Kokri v kranjskem okraju. Kako je nastal ogenj, je neznano. Zavarovan je bil za 800 K, škoda pa znaša nad 4000 K.

Šaleško učiteljsko društvo zboruje dne 17. junija ob 10. uri popoldne v Šmartnu ob Paki. Tega zborovanja se udeležijo tudi člani celjskega, vranskega in gornjegrajskega učiteljskega društva.

Cudna hitrost. Naročnik našega lista nam piše iz Celja: List — zelo važne vsebine, romal je iz Hrastnika ob južni železnici pa v Celje celih osem dni, t. j. od 5. do 13. junija t. l. Mi s tem na točnost opozorimo e. kr. poštno ravnateljstvo v Gradcu.

Iz laškega okraja na Spodnjem Štajerskem se nam piše: Na Dolu pri Hrastniku ob južni železnici postavili so novo veliko farno cerkev. A vkljub temu, da ta zgradba niti dogotovljena ni, že stavijo novo župnišče. V to stavbo potrebno zidavo dovažajo farani. A pri tem nič ne de, če se to zgodi tudi ob nedeljah in praznikih. Čeravno cerkvene postave pravijo, da ta čas niso dovoljena teška, hlapčevska dela, pa ljudje vendar ob nedeljah dovažajo za dolsko župnišče pesek ter za tisto zgradbo delajo, kakor ob delavnikih, v kamnolomu. Seve, če se gre za župnika, takrat je vse dobro in dovoljeno, če bi se pa šlo za kakega drugega, tedaj bi se pa žugalo s pekrom in hudicem. Ubogo ljudstvo, kdaj se ti bode vendar enkrat razjasnilo v glavi!

Za škratlico je obolelo v Nadgorici, občina Črnuče, 6 otrok. Dva sta umrla, štirje pa so težko bolni.

Umril je abiturient celjske gimnazije Fr. Gril v soboto 12. t. m. v Rušah. Dovršil je vse gimnazijske razrede z odliko in bil vedno vrl zaveden Slovenec.

Uvedba trgovskega knjigovodstva pri državnih železnica. Med najvišjim računskim dvorom in finančnim in železniškim ministrstvom pride, kakor se poroča iz merodajnih krogov, ševtem letu do komisionalnega posvetovanja, na katerem se bo strokovno, in končno knjigovodsko vprašanje državnih železnic rešilo. Bržkone odpade kameralistično in uvedbo trgovsko knjigovodstvo.

Gostilno v »Sokolskem domu« so otvorili v Gaberju pri Celju. Zavedni narodnjaki in Slovenci sploh se na to vljudo opozarjajo.

Požar. V Križci vasi (Slovenjebistriški okraj) so zgorele trem posestnikom hiše in gospodarska poslopja. Poginilo je 9 glav goveje živine in ena svinja. Vzrok, kako je nastal ogenj, je neznan. Škoda je le deloma krita z zavarovalnino.

Zanimiv slučaj strele. V Zg. Hudinji je udarila v soboto strela v hlev posestnika Brusenjaka. Ubila mu je enega konja, drugega jako težko poškodovala, ne da bi pustila v hlevu ali na stavbi najmanjšo sled kake poškodbe.

Nevarna razstrelba. Po Gospodski ulici v Celoveu je peljal trgovski učence neke celovške tvrdke prazen sod za špirit. Naenkrat se sod z groznim pokom razletel. Dno in raztrgane deske je vrglo več sto metrov daleč in pobilo nebroj šip v okolišu. Ranjen ni bil k sreči nihče, niti dečko, ki je voz peljal.

Smrtni padee v svisli. Posestnik Mat. Url v Gratweinu je prišel v soboto zvečer vinjen domov in zlezal na svisli spat. — V jutru pa so dobili mrtvega na tleh v mlatinici, kamor je padel ponoči v spanju in si zlomil vrat.

Kdaj se sme prodajati novo vino? Tržaško namestništvo je pozvalo goriško trgovsko in obrtno zbornico, da izjavi mnenje, kdaj se sme točiti novo vino na drobno. Na tozadevnem posvetovanju zbornice je bil sprejet predlog Huguesov, ki določa, da se sme vino točiti takoj, ko se pridelala, mer je dokazano, da novo vino zdravju ni nevarno.

Nagrade za pouk v petju in telovadbi na meščanskih šolah, za katere je vodstvo neke meščanske šole prosilo, je dež. šolski svet odklonil. Izjavil je, da spada na deških in dekljskih meščanskih šolah pouk v teh predmetih k učiteljevi normalni učni obveznosti, bodisi da poučuje zato določen strokovni učitelj ali učiteljica v razredu ali v skupinah. Nagrade za ta pouk pa ne dovoli, ker petje in telovadba ne spadata k onim predmetom meščanske šole, kjer bi bilo za njo treba izrednega znanja.

Razpečevalci ponarejenega denarja. V Pulju so zaprli lastnika neke javne hiše in več mornarjev vojne mornarice, ker so razpečevali ponarejene zlatnike po 20 kron. — Ponarejeni so bili zlatniki tako natančno, da jih je bilo ločiti samo po

tem, ker so precej lažji. — V mestu samem in morda tudi v okolici jih je precej v prometu.

Ustreljenega so našli na cesti Trst-Miramar približno 60 let starega, dobro oblečenega neznanca. Imel je prestreljeno glavo, poleg njega je ležal samokres s 5 naboji. Pri njem so našli samo vozni listek železnice Opčina-Trst in očala. Perilo ima zaznamovano z M. C.

Slavje poštne službenice. Poštnemu poduradniku g. Preložnjaku v Zagrebu so podelili včeraj slovesno srebrni zaslužni križec, ker je povodom neke železniške nesreče na zagorjanski železnici, dasi težko ranjen, ni hotel prej zapustiti poštnega voza, dokler ni prišel poštni uradnik iz Zagreba in poštne pošiljke pravilno prevzel. Preložnjak mora iti vsled dobljenih poškodb v pokoj, dobi celo pokojnino in je upravičen zahtevati tudi primerno odškodnino od železniške uprave.

Predzren v Oseku. Ob 1. pop. 12. t. m. se je splozil neznan tat v blagajniško sobo tvrde Kraus v Oseku, ki ima javno pisarno za srečke ogrske razredne loterije. — Odnesele je iz odprtih predalov 300 kron denarja in za 2930 K vrednostnih papirjev. Nameraval je udreti tudi v glavno blagajno, toda imel je brzokone premalo časa. — Popustil je namreč na mizi zlomljen blagajniški sveder, pile, blagajniški ključ tvrde Friderik Wiese, Dunaj št. 464 in dva navadna ključa. Vlomilec so sicer že na sledu, vendar še ni gotovo, če je oni, ki ga sumijo.

»Delavsko bralno društvo v Idriji.« Slavno bratsko društvo! Na slavnost povodom 25letnice našega društva se je priglasilo že mnogo bratskih pevskih in drugih društev. Mnogo jih je pa, ki se niso še prijavila. Prvim in drugim pošiljamo tem potom vspored slavnosti in nekeke podrobnosti. Slavnostni vspored je sledeči: **V soboto dne 24. julija t. l.:** ob 9. uri zvečer v telovadnici mestne višje realke »slavnostni koncert«. Na sporedu so moški in mešani zbori ter orkestralne točke. Sodeluje pomnoženi pevski zbor »Del. bralnegadruštva« in pomnoženi orkester sll. godbenega društva v Idriji. Po slavnostnem koncertu »komerz v pivovarni pri »Črnem orlu« z godbo in tamburanjem. — **V nedeljo dne 25. julija t. l. dopoldne:** Do 11. ure sprejem gostov. Ob 11. uri pozdrav pred mestno hišo. Vsa pevška društva zapoje Hajdrihovo »Jadransko morje«. Takoj po pozdravu v realni telovadnici slavnostno zborovanje. Po slavnost. zborovanju pri »Črnem orlu« skupno kosilo. Kosilo (brez pi-jače) velja za osebo 1 K 50 vin. — Popoldne: Ob pol 3. odkorakajo društva k bratu Janu Grudnu v Jeličev vrh, kjer se vrši velika ljudska veselica s petjem, godbo in plesom. Vstopnina za osebo k veselici 20 vin. k plesu za ves čas 1 K 50 vin. posamezno 10 vin. — Opomba: 1.) Vsa društva, zlasti pa pevška, posebno opozarjamo na slavnostni koncert, ki bo nudil čimnapeljši glasbeni užitek. 2.) Udeleženci, ki pridejo v Idrijo že v soboto, si v nedeljo dopoldne lahko ogledajo c. kr. rudnik. 3.) Udeležence, ki se pripeljejo v soboto, čakajo vozovi na kolodvoru in Logatcu ob 2. popoldne, na kolodvoru pri Sv. Luciji pa ob 10. dopoldne. Tiste pa, ki pridejo v nedeljo, čakajo vozovi na kolodvoru in Logatcu in pri Sv. Luciji ob 7. zjutraj. 4.) Odbor preskrbi vozove proti plačilu, če se mu do 11. julija javi natančno število udeležencev. — Odbor »Delavskega bralnega društva v Idriji«. Ivan Ferjančič, predsednik; Anton Grum, t. č. tajnik.

Pobegnil je 24letni železnični poduradnik A. Leskovar v Trofajah pri Ljubnem na Stajerskem, ter odnesel s saboj 2300 kron uradnega denarja.

Z Dolenjske se nam poroča: Na dolenjski železnici se je vozni red preduradil in odhajajo sedaj vsi vlaki pol ure pozneje iz Ljubljane. To je povzročilo veliko nejevoljo med Dolenjci, ki dobivajo sedaj takozvano jutranjo pošto šele okoli poldne, nekateri, od železnice bolj oddaljeni kraji, celo ob 2. ali 3. popoldne. Tudi večerni vlak jim odhaja prepozno. Trgovci vse vprek godrnajo, ker se jim godi velika krivica, ko ne dobijo pravočasno poštne pošiljke ter na došla pisma pravočasno odgovoriti ne morejo. Tudi raznim uradom ter strankam povzroča ta prememba voznega reda veliko zla. Ta vozni red se mora na vsak način zopet spremeniti, kajti ne gre, da bi se na korist družih železnic vedno zapostavljala dolenjska železnica. Zakaj se pa vendar enkrat ne ukrene, da bi vlak vozil hitreje! Saj je vendar škandal prve vrste, da vozi vlak v Novomestu ozir. v Kočevje cele tri ure. Pozivljajo se v to interesirane občine, da vlagajo na pristojna mesta pritožbe proti tej premembi voznega reda, ki je vsemu prebivalstvu Dolenjske v veliko škodo.

»Corriere Friulano« pred porotniki v Celovcu. Lanske deželnozborske volitve so spravile odgovornega urednika goriškega »Corriera« pred porotnike, in sicer vsled delegacije v Celovcu, kjer je bil obsojen na en mesec zapora in v plačilo ogromnih stroškov. — Znano je, da je bil klerikalni profesor Berbuč izvoljen šele v ožji volitvi s 3 glasovi večine. Ker je bilo dokazano, da so bili oddani vsaj trije neveljavni glasovi, je bil vložen protest in Berbuč je moral pričakovati, da ga pošljejo domov. — Zato se je oprijel resilne bilke in dokazoval, da je bil pravilno izvoljen že pri prvi volitvi, ali vsled ponareditve volilnega rezultata se to ni zgodilo. »Corriere« je začel po »Gorici« udrihati na deželnega poslanca Josipa pl. Gasserja in dolžiti ga, da je on zlomil uradne pečate ter ponaredil volilni rezultat. — Gasser je tožil in včeraj se je vršila obravnava. Porotniki so soglasno potrdili štiri glavna vprašanja glede krivde, istotako pa soglasno zanikali, ali je urednik doprinesel dokaz resnice. Vsled izrečne prošnje tožitelja je sodni dvor odmeril tako nizko kazen. Iz Gorice je došlo 16 prič, ki so prejele le za pot nad 800 K. Med pričami so bili tudi: državna poslanca Gregorčič in Marani, deželna odbornika Berbuč in Klančič, deželni poslanec Gabrčšek, dež. svetnik Pettarin, okrajni šolski nadzornik Finžgar, komisar baron Teuffenbach, župan Černič in nadučitelj Lavrenčič iz Št. Petra itd. — Slovenski klerikalni kolovodje, ki so spravili »Corriera« pred porotnike, so igrali silno žalostno figuro. V Celovcu je zbudila ta pravda izredno zanimanje.

Mladenec in mladenka utonila v Vipavi. V nedeljo se je pripetila v Mirnu pri Gorici velika nesreča. Utonil je v Vipavi 23letni čevljar Rudolf Markič, doma iz Vrtojbe, ter 18letna Frančiška Silič iz Orehovalj. Po Vipavi se vozijo radi v malih čolnikih. V nedeljo so se peljali v takem čolniku Boštjan Besednjak, Rudolf Markič pa Marija Devetakova iz Mirne ter Frančiška Siličeva iz Orehovalj. Markič je malo zibal čoln ter dražil dekletu, da se vrne v vodo. Čolnik se je pa res preveč nagnil in padli so vsi v vodo. Boštjan Besednjak in Devetakova sta se rešila, Siličeva in Markič pa sta našla smrt v kalni Vipavi. Rudolf Tribušon si je vzel pogum pa je skočil v Vipavo na pomoč potopljenca se, toda kmalu je tako onemogel, da je bil zadnji čas, da mu je prišel na pomoč brat ter ga rešil. Po enournem iskanju so spravili utopljenca iz vode.

Slovenska podjetnost v goriških Gorah. Kanalski župan in deželni poslanec g. A. Križnič je napravil v Baški dolini blizu Podmelca na najmodernejši način opremljeno tovarno, v kateri se bodo izdelovali različni lesni izdelki. Tovarna je velika, moderna stavba. V globoki skalnati strugi reke Bače pa je napravljena podvodna cementna stavba v svrhu, da se slap še izpopolni ter kolikor mogoče pomnoži vodna sila. Cementni jez je visok 22 m in z njim se je dvignila deroča Bača. Vsled zajezenja Bače je nastalo v ozadju 800 m dolgo in 450 m široko divno jezero, katero si je vredno ogledati.

Prvi kinematograf Pathé prej Edison. Dunajska cesta št. 22 nasproti kavarni Evropa ima od srede, 16. do petka 18. junija sledeči spored: Nagobčnik. (Komično.) Boxing. (Po naravi.) Pustna pura. (Komično.) Za svojo hčer. (Drama v 26. slikah.) Dobri prijatelji. (Komično.) Nasledki čebelnega pika. (Jako komično.) Vodstvo je tudi vpeljal abonement-liste in sicer I. razred 12 listov 5 K, II. razred 12 listov 3 krome.

Elektro-radiograf »Ideal« Franc Jožefova cesta št. 1, Hotel »pri Maliču«, zraven glavne pošte, ima od srede, dne 16. junija do petka, dne 18. junija 1909 sledeči spored: Reklama za šampanjec. (Komično.) Reja bikov borilev v Camarqui. (Zanimiv naravni posnetek.) Pierrotov roman. (Drama, projekcija in barvah.) Ob luninem svitu na Španskem. (Fantazija in barvah.) Odvedenje v bodočnost. (Komično.) — Ob lepem vremenu se vrši zadnja večerna predstava na prostem in se doda še nekaj slik razen sporeda.

Ujel se je. Predvčerajšnjim sta blapca Ivan Vinšek iz Lanknice pri Mokronogu in Ivan Peček pretepala na Tržaški cesti konje in zapeljala v pijanosti na hodno pot. Aretovana sta se vedla tako silovito, da so jih šele trije stražniki mogli odvesti v zapor. Na policiji pa so dognali, da Vinška zasleduje že okrožno sodišče v Rudolfovem zaradi hudodelstva tatvine. Zato so ga oddali tukajšnjemu deželnemu sodišču.

Sovražnika šip. Včeraj sta streljala nek krojaški pomočnik in nek čevljar s flobert-puško v vojaško jahalnico v Trnovem in sta razdrobila nič manj ko 20 šip. Konec zabave jima je napravil stražnik s tem, da je vzel puško. Ovađena sta tudi sodišču zaradi poškodbe tuje lastnine.

S ceste. V Šolskem drevoredu je podrl nek kolesar postreškovno ženo Ano Strusovo, katere se je potolkla pri padcu na bradi in komolcih. — Na Bregu je nek kolesar povozil 10letnega šolskega učenca Alojzija Ladiha in ga poškodoval na hrbtu.

Pogreša se 64letni gostač Janez Delost iz Koritnice na Notranjskem. Odšel je neznan kam iz svojega stanovanja. Je srednje postave, suh, s precej velikim nosom in zelo osiveli lasmi. — Od 25. maja se tudi pogreša Marija Kernova, rojena 1896 v Gradcu. Deklica je pristojna v Novi trg na Ogrskem, je precej velika, plavih las in sivih oči.

Kolesarji pozor! Na praznik sv. R. Telesa je neznan človek med 10. in 11. uro zvečer izpred gostilne g. Čada pod Rožnikom izmaknil kolo »Lyra« z naprej vkriljeno balance ter tovarn. št. 91.513. Obroči so 2 em na široko ponikljani. Prosim vsakogar, ki bi kaj poizvedel o tem kolesu, naj mi nemudoma sporoči proti primerni nagradi, obenem pa svarim pred nakupom tega kolesa. — Anton Debevec, Cesta na Rožnik št. 208.

Svojo teto okradla. Včeraj je v Spodnji Šiški pri svoji teti stanujoča brezposelna Pavla Kumpova zjutraj nanaglamno odšla iz stanovanja. Takoj po odhodu pa je teta zapazila, da ji je ukradla škatljo, v kateri je imela 18 K denarja. Šla je takoj za njo z 11letnim sinom in jo došla v Lattermannovem drevoredu in izročila stražniku. Kumpova je bila že v prisilni delavnici in se ni pri nji našlo nič denarja. Oddali so jo sodišču.

Delavsko gibanje. Z južnega kolodvora se je včeraj odpeljalo v Ameriko 50 Slovencev, 6 Hrvatov in 10 Macedoncev. V Inomest se je odpeljalo 20 Hrvatov, na Dunaj 16 Lahov, v Celje pa 17 Hrvatov.

Izgubljeno in najdeno. Zasebnica Jelena Alpova je izgubila zlato zapestnico v obliki verižice, vredno 60 K. — Delavka Marija Močnikova je izgubila denarnico z manjšo vsoto denarja in zlat moški prstan, vreden 16 K. — Tapetnikova soproga Fani Hrastova je izgubila voleno ruto. — Kramarica Polona Štrukljeva je izgubila rjavo pumpaduro z večjo vsoto denarja in nekaj računov. — Neka gospa je izgubila rdečo usnjato denarnico z manjšo vsoto denarja. — Sodniški oficijal Viljem Rogelj je izgubil črno palico s srebrnim držajem. — Urajerja hči Stefanija Burdorferjeva je izgubila kos svilnega blaga. — Modistinja Pavla Jean je izgubila črn dežnik, vreden 9 K. — Šolska učenka Ana Rihterjeva je našla srebrno verižico z obeskom.

Kanarček (Holandec) z zelenkasto čopko na glavi je bil ujet v justični palači. Lastnik ga dobi v justični palači pri vratarju.

Dva majhna ključa so našli v Židovski ulici. Kdor jih je izgubil, jih dobi v trgovini Golob na Mestnem trgu.

»Slovenska Filharmonija« koncertira jutri pod vodstvom g. kapelnika Friske na vrtu hotela »Ilirija« od 8.—12. zvečer. Vstopnina 40 v.

Uradne vesti. Javna dražba hiše št. 20 v Prelogu pri Ihanu s tremi njivami in dvema travnikoma se vrši dne 2. avgusta ob 10. dop. pri okrajnem sodišču na Brdu. Cenilna vrednost znaša 2510 K. — Javna dražba zemljišča v Čermeljicah vlož. št. 48 k. o. Rakovljek, obstoječega iz poslopja (4280 K), zemljišča (15.163 K 95 v) in solastnine (2600 K) se vrši dne 20. julija ob 11. dop. pri okrajnem sodišču v Senožečah. Najmanjši ponudek znaša 14.695 kron 98 vin.

Drobne novice.

- * Stavka v Škodovih tovarnah je po štiritedenskem brezdclju končana. V ponedeljek so se vrnili vsi delavci brezpogojno k rednemu delu.
- * Stavka uslužbencev cestnih železnic v Petrogradu se je pričela 14. t. m. Železničarji zahtevajo kot običajno krajšo službo in boljše plačo.
- * Velik požar je uničil vsa poslopja tovarnega oddelka Nikolajeve postaje v Petrogradu. Ogenj je bil baje potaknjen, da se prikrijejo večja sleparstva.
- * Hud zrebec. V Gleiwitzu v Šleziji je pregrizel posestniku Mintropu razjarjen zrebec vrat, tako da je oblezel takoj mrtev.
- * Pobegnil je blagajnik trgovske in obrtne banke v Beregscau N. Fryd. Za popotnico si je dovolil vzeti 19.000 kron.
- * Zastavnino za kneza Eulenburga je zvišalo dež. sodišče v Berlinu od 100.000 na 500.000 mark. — Tekom ene ure, ko je bil obveščen, so prinesli isti bankirji, ki so poslali prvo zastavnico, še 400.000 mark, nakaar so Eulenburga izpustili. Odpotoval je v Liebenberg. — Po izreku zdravnikov Eulenburg sedaj še ni zmožen za obravnave, zato so jih preložili za julij.
- * Dvoboj radi nemščine. V eni prvih restavracij v Strassburgu so

se zabavali jako glasno trije Francozje, med njimi N. pl. baron Zoen. Med zabavo pokliče baron svojega psa z nemškim klicem. Nato pa stopi k baronu nek nemški dijak iz Kolina in mu pravi: »Saj vi znate tudi nemški.« »Da«, pravi baron, »toda nemščina mi je dobra ravno za psa!« Ker Zoen žalitve nikakor ni hotel preklatici, mu je napovedal mladi vsiljenec dvoboj.

Na splošno želje občinstva ponovi

Vajenska skupina N. D. O.

svoj

zabavni večer

in sicer

v četrtek, dne 17. junija t. l.

v areni Narodnega doma.

Na sporedu so med drugim doklamacija in dramska predstava

„Cigani“.

Vstopnina 30 vinarjev.

Ples, šaljiva pošta, licitacija (koštrun), prosta zabava.

Blagajna se odpre ob polu osmih, začetek točno ob osmih.

Telefonska in brzojavna poročila.

Ožje volitve v Trstu.

Trst 15. junija ob 11. uri zvečer. Po mestu vlada splošna razburjenost. »Piccolo« nesramno napada Slovence in se liže socialdemokratom. V »Narodnem domu« ogromno obiskan shod. Govorili so Rybač, Mandič, Wilfan, Gregorin. Po shodu je množica zapela na trgu »Narodnega doma« »Hej Slovani«. Nato je šlo par tisoč Slovencev pred kavarno »Volte Chiozza«, kjer so kamoristi vrgli nanje nekoliko stolov in proti masi parkrat ustrelili. Govori se, da je ranjen samo eden. Ljudstvo se je radi tega brutalnega čina grozno razburilo in pobilo okna in svetilke kavarne. Množica je bila po policiji in orožnikih razgnana z golimi sabljami. Tekom večera je bilo več demonstracij in pretefov. Hudi spopadi so bili tudi med socialdemokrati in kamoristi. V bližino »Narodnega doma« je prišel kordon kakih 80 policistov in orožnikov. Radi nesramnih žaljenj »Piccolovih« je naše ljudstvo grozno razburjeno. Sploh vlado po vsem mestu grozno razburjenje. Za jutri se je bati večjih izgrediv. Policija postopa z vso energijo.

Trst 16. junija. Vdeležba pri današnjih ožjih volitvah je nekoliko številnejša kakor v nedeljo. Tudi na slovenski strani se opaža, da je danes vdeležba s strani volilcev večja. Volitve so bile ob 1. popoldne končane, na kar se je pričel skrutinij, ki še traja. Rezultat volitev bo znan šele okrog 5. popoldne. Kakšen bo izid volitev, ne ve še nihče. V IV. okraju, kjer je ožja volitev med slovenskimi in laškimi kandidati, je opaziti, da slovenski socialisti večinoma glasujejo za slovenske kandidate, dočim oddajajo laški socialisti večinoma bele glasovnice ali pa volijo italijanske kandidate. V III. okraju, kjer je ožja volitev med dr. Gregorinom in Perezom na eni strani ter med iredentistoma dr. Mrachom in Baldinijem na drugi strani, je mnogo nade, da zmaga dr. Gregorin. Sploh pa je sedaj ob 2. znano samo toliko, da imajo Slovenci na nekaterih voliščih večino.

Trst ob 1/4. V I. volilnem razredu je zmagal socialist Spazzal s približno 100 glasovi večine.

Trst, 16. junija. (Ob pol 4.) V III. volilnem razredu je, kolikor se sedaj ve, propadel slovenski kandidat dr. Gregorin. Socialisti so torej glasovali za Lahe.

Trst, 16. junija ob 4. popoldne. V II. okraju zmagala italijanska liberalca Trojer in Ferrazzutti s 32 glasovi; v III. okraju zmagal italijanski liberalce dr. Mrach s 783, italijanski socialist s 1083 glasovi; dr. Gregorin je dobil 646 glasov, je torej ostal s 137 glasovi v manjšini; v IV. okraju so zmagali laški liberalci dr. Ara, Bratoš in Gherbetz s 300 glasovi večine proti slovenskim kandidatom. V V. okraju so zmagali socialisti, takisto tudi v VI. okraju. V IV. razredu imajo torej liberalci 6 zastopnikov, socialisti pa 10.

Poslanska zbornica.

Dunaj 16. junija. Poslanska zbornica je danes nadaljevala razpravo o proračunu. Dr. Kramar je imel dolg govor, v katerem je ostro kritiziral politiko poljskih poslancev ter jim očital njihovo zvezo z Nemci. Med njegovim govorom je prišlo do ostrih konfliktov med Poljaki na eni strani ter med Čehi in Jugoslavlani na drugi strani. Dr. Kramar je končal svoj govor z zagotovilom, da bodo res slovenski politiki še nadalje negovali neoslavlazem ne glede na vse obsodbe

vredno poljsko politiko. Ob 3/4, na 3. je jel govoriti poslanec Spinčić. Glasovanje o podrobnih debatih se bo vršilo še v današnji seji.

„Kolo polskie“.

Dunaj, 16. junija. Večina v »Poljskem klubu« je predlagala resolucijo, v katerem se izreka za ohranitev parlamenta, za zgradbo vodnih cest, za sestavo parlamentarne vlade na temelju parlamentarne večine in za nadaljevanje dosedanje politike »proste roke«. Posl. Stapinski je predlagal, naj se beseda »dosedanje« koncem navedene resolucije črta ter vehementno napadel večino »Poljskega kluba« radi nje protislovsanske politike in radi njenega glasovanja o bosanski agrarni banki. Končno je izjavil, da ne more vzeti nase odgovornosti, da bi podpiral vlado, v kateri sedi minister Schreiner, ki je oživotvoril vsenemško propagando celo v Galiciji.

Nemci in laško vseučiliško vprašanje.

Dunaj, 16. junija. Nemško nacionalni klub je danes nadaljeval posvetovanje o sedežu italijanske univerze. Pri posvetovanju sta bila navzoča tudi zastopnika tržaških Nemcev dr. Rabl in dr. Gutenberg.

Demonstracije proti banu baronu Rauchu.

Brod na Savi, 16. junija. Ban baron Rauch je dospel semkaj z avtomobilom včeraj ob 11. dopoldne. Sprejela ga je ogromna množica, ki mu je viharno klicala: »Abcug Rauch, proč z madžarskim strežajem.« Policija in orožniki, ki so bili sklicani iz vseh bližnjih krajev, so skušali razgnati demonstrante, kar pa se jim ni posrečilo. Nato so orožniki pričeli z aretacijami. Vsak, kdor se jim ni brezpogojno uklonil, je bil aretiran. Zaprli so odvetnika dr. Biserja in dr. Borkoviča, zdravnika dr. Bobinca, brata Ante in Niko Berkovič, soprogo odvetnika dr. Korporiča in več drugih odličnih dam. Med aretovanci je tudi saborski poslanec in delegat dr. Novosel. V celem je bilo aretovanih okrog 50 oseb. Na hišah so bile razobešene črne zastave. Popoldne je hodila policija od hiše do hiše ter je s silo snemala te zastave. Zvečer so se demonstracije ponovile.

Opljuvan profesor.

Zagreb, 16. junija. Znani preiskovalni sodnik v »veleizdajniškem« procesu dr. Košutić je obenem tudi docent na hrvaškem vseučilišču. Po daljšem »dopustu« je včeraj zopet napovedal predavanje. Toda akademiki mu niso pustili predavati, marveč mu ogorčeno klicali: »Abcug, ven z njim, govorite na »veleizdajniški« obravnavi.« Končno so akademiki jeli pljuvati na Košutića, na kar je pobegnil iz dvorane in skozi stranska vrata iz vseučiliškega poslopja.

Avstrijski in črnogorski vohuni na svobodi.

Cetinje 16. junija. »Glas Crnogorca« javlja: Ker se je avstro-ogrski poslanik baron Kuhn zavzel za to, da se izpuste iz zapore avstro-ogrski podaniki, ki so bili zaprti radi vohunstva, in ker je tudi več naših podanikov, ki so bili radi istega dejanja zaprti v Kotoru, Budvi in Dubrovniku, se je med Črnogoro in Avstro-Ogrsko dosegel sporazum v toliko, da se osvobodijo eni kakor drugi, ne da bi so jih izročilo sodišču.

Poslano.*)

Zadruga krojačev, krojačic itd., opozarja tem potom vse one krojačice in šivilje, ki izvršujejo krojaški obrt brez obrtne pravice in imajo še celo vajeke in pomočnice, da se nemudoma zglaste pri načelnstvu zadruge in dokažejo sposobnost, da so se učile obrta in se jim podeli obrtni list, sicer je načelnstvo po sklepu odbore seje primorano jih naznaniti obrtni oblasti, kjer bodo občutljivo kaznovane. Imena onih so znana.

Odbor.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon

Listnica uredništva.

Gospodu A. M. v Ljubljani. Na vaše vprašanje, kdo je sodni izvedenec za drogerijo, Vam naznanjamo, da imamo samo enega sodnega izvedenca za to stroko in da je to g. Julij Elbert, javni družabnik tvrde Michael Kastner v Ljubljani.

Mnogostanska poraba. Gotovo ni nič macega zdravila, katero se dá tako mnogostansko porabiti, nego »Mollu-vo fran« izganja in sol«, ki je takisto bolesti utešujoče, ako se namaže s njim, kadar koga urga, kakor to zdravilo vpliva na mislice in živce krepljene in je zatorej dobro, da se priliva kopelimi. Steklenica K 1.90. Po poštnem povzetju pošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik. DUNAJ, Tschirnhausen 9. V zaloga po deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov prepart, zaznamovan s varnostno namko in podpisom 6 8 8

Narodnjaki! Prispevajte za Trubarjev spomenik!

Pomnilnikje slasti, napake prebuje
se najhite odstranijo s periodičnim pitjem
„Koroljskega tempeljskega vreleca“. Za
starejše in kronično stanje te vrste pa je
dajati prednost „vrelcu Styria“, ki je moč-
nejši. 2144

Prporočamo našim rodbinam
kolinsko cikorijo.

Proti prahajem, luskinam
in izpadanju las
deluje najboljša priznana
**Tanno-chinin tinktura
za lase**

katera okrepčuje lasišče, odstranjuje
luske in preprečuje izpadanje las.
Izdelanec z navodom 1 krono.
Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot
dve steklenici.
Zaloga vseh preizkušenih zdravil,
medic. mil., medicinskih vin, specialit-
et, najfinjših parumov, kirurških
obvez, svežih mineralnih vod itd.
Dež. lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani Resleva cesta št. 1.
poleg novozgrajenega Fran Jožefovega
jubil. mostu. 19 23

Zahvala
Vrtna veselica, ki smo jo priredili
na Telovo, dne 10. t. m. v hotelu „Ili-
rija“ v korist »Družbe sv. Cirila in
Metoda«, je vrgla čistih K 60370.
Ta lepi gmojni uspeh je zaslug čisl-
nega narodnega zavednega občinstva
ljublanskega, ki nas je v tako obilem
številu počastilo s svojim posetom in
prispevalo v denarju in z mnogimi
darovi, kar je še posebno pospešilo
dohodke te veselice. V prijetno dol-
žnost si štejemo se za to veliko naklo-
pnost in dobrohotnost javno zahva-
liti. Iskreno hvala izrekamo tudi slav.
pevskega društvu »Slavec« za pri-
jazno brezplačno sodelovanje, slavni
»Slov. Filharmoniji«, dražestnim da-
mam za njih izredno vno, s katero
so razpečevale cvetje, pecivo, slaščice
in drugače sodelovale ter oskrbovale
blagajno; vsem pri okrašenju vrta za-
poslenim gospodom, »strijci iz Ame-
rike«, g. dirigentu avtomata in končno
vsem, ki so nam pripomogli kakorisi-
bodi do tako vrlega moralnega in
gmojnega uspeha veselice.
Sestpeterska moška iz ženska po-
družnica Ciril-Metodova v Ljubljani,
dne 15. junija 1909.
Fran Mally, t. č. predsednik. Fran
Podkrajšek, t. č. tajnik. — Antonija
Mallyjeva, t. č. predsednica. Helena
Bavdek, t. č. tajnica.

Darila.
Za družbo sv. Cirila in Metoda:
Slovenski in hrvaški političniki v Carinju
povodom slavljenja 20letnice »Sudmar-
ke« 2046 K. — G. Viljem Vazi, učitelj v
Starem trgu 5 K. — G. I. V. v Trbovljah
za nepotrebno izrečeno besedo »milostljiva«
2 K. — G. Gabr. Grlic v Loškem potoku
za K nabranih na kegljišču v Glazuti kot
darila za vsako »planko« — G. Kolnik, v
Katah 417 K nabranih na kegljišču v
»R. domu«. — G. Jožica Mohorčič v Divači
zabrala v hotelu »Central« povodom svatbe
g. Rudolfa in Zofije Verdnic 1235 K. — G.
Anton Janežič, urar v Starem trgu 10 K mesto
penca na krsto rajniku prijatelju g. Ladislavu
Zakrajšku. — Skupaj 8298 K. — Srčna
hvala! — Živel!

Umrlj so v Ljubljani.
Dne 13. junija: Franja Krejči, strojnikova
1 leto. Dolenjska cesta 40.
Dne 14. junija: Marjeta Šoberl, dekla,
1 let. Sv. Petra cesta 7.
Dne 15. junija: Neža Bajde, zasebnica,
1 let. Florijanske ulice 33. — Alojzij Levec,
1 let. Poljanska cesta 60.
V deželni bolnici:
Dne 12. junija: Franja Kraljič, posestni-
kova hči, 8 let.
Dne 14. junija: Ivan Brečko, premogar-
ski sin, 13 let. — Ivan Janežič, delavčev sin,
1 let.

Žitne cene v Budimpešti.
Dne 16. junija 1909.

Žitna vrsta	1909	1908
1. r. pšenica	737.9	151
2. r. pšenica	736.8	118
3. r. pšenica	732.8	22.2
1. r. ječmen	737.9	151
2. r. ječmen	736.8	118
3. r. ječmen	732.8	22.2

Nespremenjeno.

Meteorološko poročilo.
Dne 17.8. Padavina v 24 urah 0.0 mm.

Cas	Stanje	Baro- metra	Vetrovi	Nebo
9. av.	737.9	151	brezvetr.	jasno
12. zj.	736.8	118	sr. jzhod del.	jasno
2. pop.	732.8	22.2	sr. jzhod del.	jasno

Srednja včerajšnja temperatura 15.0°
v 17.8. Padavina v 24 urah 0.0 mm.

Predstave ob delavnicah:
ob 4., 5., 6., 7. in 8. uri
Ob nedeljah in praznikih:
ob 10. in 11. uri dopoldne in
ob 3., 4., 5., 6., 7., 8. in 9. uri popoldne.
Vsake sobote in vrede nov program
Slike se dobivajo samo iz prve svetovne
pariške tvornice Pathé Frères.

Kinematograf Pathé
pri „EDISON“
Dunajska cesta, nasproti kavarni „Evropa“.

Čene predstave I. prostor 50 h,
II. prostor 30 h; I. prostor otroci 30 h;
II. prostor otroci in vojaki do nared-
nika 20 h. — Vsak četrtek in soboto
od 3. do 6. predstave za učence
po nižani ceni: I. prostor 20 h, II.
prostor 10 h. — Abonementni listi:
I. razred 12 komadov za 5 K, II. raz-
red 12 komadov za 3 K. 2308

Elektro - Radiograf
„Ideal“
dovoli 20% popusta pri vstopnicah
cenjenim članom

Narodne del. organizacije
ki se izkažejo z legitimacijo pri bla-
gajni. 2306
Priporoča se vljudno
ravnateljstvo.

Tapetniški pomočniki
se sprejmejo v stalno delo pri Ivanu
Černetu, tapetniškem mojstru na
Dunajski cesti št. 28. 2302 1

Učenec
za pilarstvo
se sprejme takoj na Martinovi
cesti št. 18 v Ljubljani. 2300 1

Posestvo
z gostilno in vrtom, 15 minut od
glavne pošte Ljubljana, se proda
pod ugodnimi pogoji.
Več pove L. Tomažič v Spod.
Šiški. 2398-1

Večje stavbno podjetje sprejme
tako spretnega
risarja
Ponudbe pod „risar“ na uprav.
„Slov. Naroda“. 2-76-2 2301

Elektro - Radiograf
„Ideal“
dovoli 20% popusta pri vstopnicah
cenj. članom društva

Merkur
ki se izkažejo z legitimacijo pri bla-
gajni. 2305
Priporoča se vljudno
ravnateljstvo.

Za večje posestvo na štajerskem
se išče starejši neoženjen
upravnik
z večletno prakso v kmetijstvu, če-
belarstvu in hmeljarstvu. Prednost
ima oni, ki ima nekaj prakse v lesni
trgovini, oziroma pri žagah. Osiralo
se boče le na ponudbe strokovnjakov.
Ponudbe sprejema dr. Josip Kar-
lovšek, odvetnik v Celju. 2297-1

HOTEL „ILIRIJA“
Ljubljana, Kolodvorske ulice 22.
Jutri, v četrtek, 17. t. m.
velik

KONCERT
Slov. Filharmonije.
Začetek ob 8. zvečer. Vstop prost.
Za obilen obisk se priporoča
Marija Novak
hotelirka. 2301

Zahvala.
Tugujočim nad bridko izgubo našega predragega sina, nepozabnega
brata, strica in svaka, gospoda
Ladislava Zakrajška
bilo nam je v veliko uteho sočutje, ki so ga nam v teh bridkih urah
izrazili naši dragi sorodniki, znanci in prijatelji, kateri so ob blizu in
daleč prišli, da spremijo ljubelega pokojnika k večnemu počitku.
Iskreno se zahvaljujemo častiti duhovščini, sl. uradništvu c. kr.
sodišča, davkarjem in notarjatu iz Lože, c. kr. poštnima uradoma Stari
trg in Lož, gospodom: uradnikom graščine Šneperk ter trdke Zagar iz
Markovca, g. Wigeletu, naduč. t. lju iz Loškega potoka, rodbinama Rosina
in Intihar, sl. učiteljskemu iz Starega trga in Babinega polja, velečenjenim
gospodičinam učiteljicam iz lga vasi, sl. gasilnemu društvu, čislanim g.
pevcem za ganljive žalostinke pred hišo in na pokopališču, zlasti pa še
onim dragim prijateljem, ki so iz tako oddaljenih krajev kakor iz Trsta,
Sežane, Ljubljane, Sodražice, Cerknice, Martinjaka in Grahovega prišli
blagopokojnemu izkazati zadnjo čast in nam lajšati tugopolne bolečine
ob pretravi smrti našega Ladislava. Zahvaljujemo se nadalje darovateljem
krasnih vencev in vsem onim, ki so rajnika v tako obilnem številu spre-
mili na zadnji poti. kakor tudi onim, ki so nam osebno ali pismeno
izrazili svoje sožalje. Srčna hvala!
Vrhnika pri Ložu dne 15. junija 1909. 2299
Žalujoča rodbina Zakrajšek

Novo!
90% manj prostora potrebuje patentovane
„Kolumbus“ 1639-16
skladne mize in skladni stoli
za vrtove in vile ter gostilniške salone
ki jih izdeluje in zalaga parna tovarna lesnih izdelkov
Fr. Burger v Spod. Šiški.

Varaždinske Toplice
Odkrivanje z veliko slavo kolajno in častnim znakom na mednarodni zdravilski razstavi, Dunaj 1903
in mileniški razstavi, Budapešta 1903 itd. itd. — Sezons od 1. maja do 1. oktobra
Staroznane žveplene toplice na Jrvaskem.
Železniška postaja Zagorske Želznice!
Analiza dvornega svetnika prof. dr. Ludwiga v letu 1894: 58° Celzija vroč vrelce, žveplene močvirje neprekosljivo, a učinka pri
revmi m. šic in v čenkih, bolečine v čenku, vneti in slomljeni kosti, protina, nevarljivi kakor ischias itd., ženskih boleznih, kožnih in
skrivnih boleznih, kroničnem obolenju ledvice kakorju v mehurju, škrofulozni, rahitis, nastopljenju s svinecem in zastrupljenju s živim srebrom
itd. Zdravljenje s pitjem: pri boleznih grla, prsi, jeter, želodca, čreves, haimorrhoidov itd. Elektrizacija, masaže. Zdravilišče s vsemi
komforti. Popolnoma dodelan zdrav hotel s krasnimi sobami v prelepi legi s moderno opremo, prvovrstna kopališča v hiši, dvigalo, električna
razsvetljava, elegantno čitalnica, restavracija, kavarna itd., solne kopeli, zdravljenje s mrazno vodo, s priro kopaljo po Kneippu. Krasen
velik park, stalna vojaška sdrav. godba. Posebni vozovi pri kopališkem okrobnitvu, ako se naroči naprej, pošta, telegraf in telefon. Kopa-
liški zdravnik dr. J. Matkovič. — Prospekte razpošilja zastoj in pošiljnice preko
okrobnitvo kopališča.

Pristni, rdeči
vinski jesih
liter po 32 vin. se dobi pri F.
CASCIO, Solenburove ulice 6.
v Ljubljani. 1972-5

Trgovina
z mešanimi blagom v mestu ali na
deželi se pod ugodnimi pogoji vzame
v najem, event. tudi kupi.
Ponudbe pod „Sldro 100“ na
uprav. „Slov. Naroda“. 2280-2

Plačilna natakara
in 2304-8
več natakarič
se sprejme za novo restavracijo
hotela Tivoli (Švicarija).

Sepo posestvo
v 10 minut od Kočevja oddaljeni
vasi, obstoječe iz hiše, gospodar-
skega poslopja, gozda, mliv itd.,
vse arondirano, se proda po nizki
ceni skupaj s fund. inštrukt. ter žetvijo.
Naslov pove upravništvo „Slov.
Naroda“. 2298-1

Veliko zalogo
gramofonov in plošč
tudi s slovenskimi komad
plošče
od
K 1-80
naprej
pri-
poroča
FR. P. ZAJEC, urar
347 Ljubljana, Stari trg 26. 47

Iščem 2271 2
kovaškega mojstra
s podkovsko šolo. Obenem rabim tudi
kolarskega mojstra.
Nastop takoj ali meseca avgusta.
Natančnejša pojasnila daje
Franc Brenc, ključavničarski mojster
Ljubljana, Cognarjeva ulica št. 12.

Razglas.
V Perentihi (občina Kastav) se proda
posestvo
obstoječe iz novograjene enonadstropne
hiše, s hletjo, vodnjakom, vrtnim salo-
nom, kegljiščem, velikim vrtom in dvo-
riščem.
Posestvo leži ravno pod železniško
postajo Matulje, ob državni cesti Matulje-
Mihotiči, ter je pripravn za vsako trgovsko
podjetje, posebno tudi za gostilno ali za
večjo trgovino z lesom ali vinom. Cena je
nizka, pogoji plačanja jako poveljni.
Več pove Vjekoslav Osojnak p. d.
Gašnjak, trgovec v Perentihi, pošta Fran-
čič. 2138-6

VINO
hrvaško, belo, iz lastnega vinograda,
je napredal, in sicer:
100 hl renske graševine
300 hl bele kraljevine
25 hl zelene zelenike
vse najfinejše gospodsko blago od leta
1908. — Cena v doposlanih kupčevih
sodih 24 K po 100 litrov loco ko-
lodvor Zagreb. 2199-5
Fran Hočevār
nadporečnik, Zagreb, Prilaz 62.

Ceno posteljino perje
sajamčeno novo in brez prahu, kilo si-
vega perja, puljenega K 140 in boljšega
K 240; kilo polbelega perja, puljenega K 6—,
kilo boljšega belega perja puljenega K 6—,
prima belega perja, kakor puh K 8—, kilo
veleprima napol puha, belega K 10—; kilo
napol maha, sivega K 52—, kilo puha sivega
K 6— in K 8—, kilo puha sivega K 10—,
kilo pranege puha K 12—.
Narejene postelje
iz gostonitega rdečega, višnjevega, rumenega
ali belega inleta (nankinga), pernica, velikost
170x116 cm z 2 zglavnicama, te dve 80x58
cm, zadosti napolnjeno, z novim, sivim,
očičenim, košatim in stanovitim perjem
K 16—, napol maha K 20—, maha K 24—,
pernica sama K 9—, 12—, 14—, 16—,
zglavnica K 8—, 3-50, 4— razpošilja (po
povzetju, zavojnina posebej, tvornica za
posteljino perje 1504-9
Anton Pelednik
Graz, Mariabühelstrasse 112.

Ustanovljena
leta 1854.

Prva domača slovenska pivovarna

Telefon
št. 212.

prilagojena slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje izborne

G. AUER^{lovič} dedičev

Ljubljana Wolfove ulice št. 12 Ljubljana

marčno pivo

v sodcih in steklenicah.

Stanovanje

s 3 sobami, kuhinjo in pritoklinami
(na razpolago tudi vrt in pralnica),
se odda za avgustov termali na
Kuhnjovi cesti št. 23, II. nadst.
2133-5

Stanovanje

večjega kovanja konj, vozov itd.
sprejme takoj Valentin Urbančič,
kovaški mojster v Ljubljani, Dolonj-
ska cesta št. 1. 2278-2

Stanovanje

s 2 sobama, kuhinjo in pritoklinami
se odda za takoj ali za 1. jul.

Ponudbe pod "zastopnik" na
uprav. "Slov. Naroda". 2285-2

Jerebičar

v drugem letu, popolnoma čist, dre-
siran v sobi kakor tudi na polju po-
"Oberländer", se takoj ceno preda.
Vprašanja pod "Jerebičar K"
na upravn. "Slov. Naroda". 2289-2

pekarija

v Florjanskih ulicah št. 24
se ceno odda.

Vpraša naj se pri hišni posest-
nici Ivani Brončič istotam. 2266 2

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izvoleček iz voznega reda.

Veljaven od 1. maja 1909.

Odhod iz Ljubljane (juž. žel.)

7:03 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Trbič,
Jesenice, Trbič, Beljak, juž. žel., Gorico,
drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak (čez
Podrožico), Celovec.

7:25 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje,
Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

9:26 dopoldne. Osebn. vlak v smeri: Jeseni-
ce, Beljak, (čez Podrožico), Celovec, Prago,
Draždane, Berlin.

11:40 dopoldne. Osebn. vlak v smeri: Trbič,
Jesenice, Trbič, Beljak, juž. žel., Gorico,
drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, (čez
Podrožico), Celovec.

3:32 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Grosu-
plje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

3:28 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Trbič,
Jesenice, Trbič, Beljak, juž. žel., Gorico,
drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, (čez
Podrožico), Celovec.

6:23 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Trbič,
Jesenice, Trbič, Beljak, (čez Podrožico),
Celovec, Prago, Draždane, Berlin.

7:40 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje,
Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

9:00 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jeseni-
ce, Trbič, Beljak, juž. žel., Gorico, drž. žel.,
Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, juž. žel., (čez
Podrožico), Prago, Draždane, Berlin.

5:42 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jeseni-
ce, Trbič, Gorica, drž. žel., Trst, c. kr. drž.
žel., (od 30. maja le ob nedeljah in praz-
nikih na progi Ljubljana juž. žel.-Trbič, od
1. julija na progi Ljubljana juž. žel. —
Jesenice vsak dan).

Odhod iz Ljubljane (državne železnice):

7:28 zjutraj: Osebn. vlak v Kamnik.

2:05 popoldne: Osebn. vlak v Kamnik.

7:10 zvečer: Osebn. vlak v Kamnik.

10:50 ponoči: Osebn. vlak v Kamnik.
(Le ob nedeljah in praznikih).

Prihod v Ljubljano (južne železnice):

7:12 zjutraj: Osebn. vlak iz Berlina, Draždan,
Prage, Beljaka, juž. žel., Trbiča, Jesenic,
Gorice, Trsta, Trbiča.

8:52 zjutraj: Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-
Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

11:23 dopoldne: Osebn. vlak iz Berlina,
Draždan, Prage, Celovca, Beljaka, juž. žel.,
čez Podrožico in Trbič, Gorice, drž. žel.,
Jesenice, Trbiča.

2:58 popoldne: Osebn. vlak iz Kočevja,
Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

4:15 popoldne: Osebn. vlak iz Beljaka, juž.
žel., Trbiča, Celovca, Beljaka, (čez Podro-
žico), Gorice, drž. žel., Trsta c. kr. drž.
žel., Jesenic, Trbiča.

6:40 zvečer: Osebn. vlak iz Berlina, Draž-
dan, Prage, Celovca, Beljaka, (čez Podro-
žico), Jesenic.

8:42 zvečer: Osebn. vlak iz Beljaka juž.
žel., Trbiča, Celovca, Beljaka (čez Podro-
žico), Trsta, c. kr. drž. žel., Gorice, drž.
žel., Jesenic, Trbiča.

9:07 zvečer: Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-
Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

11:08 ponoči: Osebn. vlak iz Trbiča, Celovca
Beljaka (čez Podrožico), Trsta, c. kr. drž.
žel., Gorice, drž. žel., Jesenic.

Prihod v Ljubljano (državne železnice):

6:46 zjutraj: Osebn. vlak iz Kamnika.

10:59 dopoldne: Osebn. vlak iz Kamnika

6:10 zvečer: Osebn. vlak iz Kamnika.

9:55 zvečer: Osebn. vlak iz Kamnika.

(Le ob nedeljah in praznikih).

Casi prihoda in odhoda so navedeni v srednjem
evropejskem času.

C. kr. državno-železniško ravnanje v Trstu.

Prva češka tvornica reklamnih trakov

S. Čamperlik,
Praga VIII.

Najcenejše vezanje in najkorist-
nejša reklama. 4457 29

Ceneje nego motvoz.

2-4 krone na dan

stalnega zaslužka.

Iščemo za prevzetje pletenega blaga

osebje, ki bi na našem stroju delale

doma za naše podjetje. Pred-

znanja ni treba. Pouk zastoj. Od-

daljenost ni zapreka. Z majhnimi

nabavnimi stroški gotova ekal-

stvenca. Pismono jamstvo za stalni

zaslužek. Lahko in ugodno delo ob

vsakem položaju. Zahtevajte vse-

kakor naš prospekt. 650 '6

Domača industrija trikotarje,

Zagreb, Ilica 98/13.

Naša zastopnica v Ljubljani je

gospodična Ivanka Murmayer, Sv.

Petra nasip št. 67.

Modni salon

Častitim damam priporočam

: klobuke :

le najfinejšega okusa

Jda Škof - Vanek

:: Pod Trančo. ::

Žalno klobuki vedno pri-

pravljene. Tako tudi venci

s trakovi in razne cvetlice,

:: doma izgotovljene. ::

Ivan Jax in sin

v Ljubljani

Dunajska cesta št. 17

priporočata svoj bogato zalogo

voznih koles.

Šivalni stroji

za rednino in obrt.

Brezplačni kurzi za vožnjo v hiši

Pisalni stroji 'ADLER'.

Kmetstvo posestvo

dobra zemlja in travniki, lep sadni
vrt in gozdovi (skupne mere okoli
20 oravov), vse v bližini hiše, četrt
ure od Vrbe na Vrbskem jezeru, se
zaradi bolezni ceno preda.

Pojasnila daje lastnica Hilda
Piliček. Loga voz, pošta Vrba ob
Vrbskem jezeru, Koroško. 2217-3

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Podružnica v Spiljetu.

Del. glavnica K 2.000.000.

Podružnica v Celovcu.

Stritarjeve ulice št. 2.

Podružnica v Trstu.

Rezervni fond K 300.000.

Promese na komunalne srečke à kron 15%.

" " kreditne srečke à kron 20

žrebanje 1. julija

" 1. julija

glavni dobiček kron 300.000

" " kron 300.000

Obe prometni skupne le 34 kren.

Obrestuje vloge na knjižice in na tekoči račun po 4 1/2 %

Narodna knjigarna

Ljubljana, Jurčičev trg 3

Trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami.

Nova slovenska trgovina Lenasi & Gerkman, Ljubljana Nova slovenska trgovina

priporoča za pomlad in poletje vsakovrstno sukneno, volneno in platneno blago.

Solidne cene in točna postrežba. Solidne cene in točna postrežba.

97 15

Zelo važno za trgovce!

Kupujte le pri domačih slovenskih tiskarjih!

Cenjenim trgovcem v mestu in na deželi naznanjam, da sem poleg svoje detajlne trgovine uvedel veliko dobro sortirano zalogo na debelo, in sicer vse vrste papirnatih izdelkov, uradniške in šolske potrebščine, posebno pa sem se založil z

galanterijskim in norimberškim blagom ter drobnino.

3726-40

Največja zaloga mašnih in trgovskih knjig.

Priporočam tudi posebno veliko zalogo reklamnih koledarjev za leto 1910, opozarjam vsakega trgovca, da predno si jih naroči, naj si ogleda mojo krasno kolekcijo, ki jo pošljem franco na ogled.

Ker mi je vsled ugodnih sklepov večjih množin blaga z največjimi tvornicami mogoče vsakemu postreči z nizko ceno, se priporočam za cenjena naročila

FR. IGLIČ, Ljubljana, Mestni trg 11.

Na drobno in debelo!

Najbolji eksport in izdelovanje vseh vrst razglodnic.

Kakšno veselje in kakšen ponos navdaja gospodinjstvo ob pogledu svoje svetle slastno čiste kuhinje! In kako hitro se vse osnaži, perilo kakor tudi vsa hiša. Čar udobnosti in veselja vlada v vašem domu. S

Schick milom

se to lahko doseže.

Vinske sode

iz hrastovega lesa, in sicer:
30 komadov od 6 do 8 hekt
10 " " 15 " 18 "
1 komad za 30 hekt
1 " " 50 "
1 " " 60 "
598 57

oddaja po primerni ceni

M. Rosner in drug
veležanjska silivke, tropi-
never, drobnika in brinjovca v
Ljubljani.

Vsa parketska dela

prevzema
ter tudi da materija

Josip Puh

Gradaške ulice št. 20.

Ljubljana.

Cenol Solidaci

Ugoden nakupostankov

40 metrov cečila, barhenta,
flanel, ovala itd. lepo razdeljenih v
kose od 1 do 8 metrov pošilja po
povzetju

za 18 kron

vrlo znana izvozna trgovina

V. J. Havliček a brata

v Podbrdoh.

Naročite tako!

Priporočilo 862 17

Vaše blagorodje!

Vašo cenjeno pošiljatev smo ob-
držali z največjo zadovoljnostjo, ho-
čemo ostati še nadalje Vaši odjemalci
in priporočati Vašo cenjeno firmo
svojim znancem.

Frydek, 14. januarja 1908.

Ant. Bajec

naznanja sl. p. n. občinstvu, da se
356-25 nahaja njegova

vrtnarija

na Karlovski cesti št. 2,

cvetlični salon

pa pod Trančo.

Izdelovanje šepov, vencev l. t. d.

Okusno delo in zmerno ceno.

Velika zaloga suhih vencev.

:: Zunanja naročila točno. ::

2252 52

Modna trgovina

F. JUST-MASCHKE

Ljubljana, Židovske ulice št. 3.

priporoča po najnižji ceni

elegantne klobuke

za dame in otroke

kakor tudi bluze, spodnja krila, predpasnike, pasove, zimsko perilo. itd.

najfinije Zunanja naročila točno in vestno.

Št. 16980.

2260-2

Razglas.

Vsled razpisa o. kr. deželne vlade v Ljubljani z dne 3. t. m.
št. 12996 se javno naznanja, da brez posebnega oblastvenega dovoljenja

**ni dopustno odpošiljati psov iz mestnega
kontumačnega okrožja**

in da se bode vsakega, ki bi se ne ravnal po tej odredbi, zaradi prekrška
kontumacije sodno preganjalo.

Obenem se razglasa, da je izmišljena govorica, da se namerava
pokončati vse pse v Ljubljani.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 8. junija 1909.

Županov namestnik: **Vončina I. r.**

Tople in lužne kopeli kopališče Stubica na Hrvaškem.

Postaja Zabok in postajališče Zagorjanske železnice Kopališče Stubica.

Sezija od 1. maja do 30. oktobra.

Topli vrelci 53° C toplote in lužne kopeli so pripravne posebno za zdravljenje protina, revmatizma, ischias, dalje ženskih bolezni, kroničnih katarjev, eksudatov, živčnih bolezni, kožnih bolezni, prebolelosti. Najboljša poraba vrelskega mahovja, enakega onemu v Fran- covih varih. Kopališki zdravnik. Zdraviliška godba. Prekrasen gozdni park, najlepša okolica. Najcenejša brezkonkurenčna prav dobra prehrana in stanovanje.

RADIOAKTIVITETA.

Soba od K 1- naprej. Pojasnila in prospekte daje kopališka uprava kopališča Stubica na Hrvaškem. Pošta Zabok. Brzjavna postaja Stubica. Postaja za interurban telefon.

1510-17

Pozor kolesarji!

Edino zastopstvo za Kranjsko

za prava 860-93

Puchova kolesa

Puch-, Special' K 150

„Curier“-kolo K 115

Najbolj. pnevmatike Reithofferjeve

Najnovjši šivalni stroji od

66 K naprej.

Za prekupevalce ista cena, kakor

v tovarni.

Ker prodajam brez potnikov, vsled tega blago veliko ceneje.

Ceniki zastoj in poštne prosto.

Z odličnim spoštovanjem

Fr. Čuden

urar in trgovec v Ljubljani.

Naznanilo in priporočilo.

Slavnemu občinstvu v mestu in na deželi si usojam vljudno naznanjati, da sem

otvoril v Sodnijskih ulicah št. 4

trgovino s špecerijskim in delikatesnim blagom.

Isto sem popolnoma moderno uredil ter se bode dobila tam vsak dan sveža graška in praška šunka, različne salame, domače kranjske klobase, več vrst čaja, konjaka, ruma, različne likerje, vino in pivo v steklenicah.

Nadalje priporočam tudi svojo bogato zalogo

svežega in najboljšega špecerijskega blaga

po najnižjih cenah, kakor kava, riž, francosko olje, fino svinjsko mast itd.

Hitra in prijazna postrežba je zagotovljena. Za mnogobrojni obisk se najtopleje priporočam.

Z najodličnejšim spoštovanjem

L. REMIC.

2101 3

Na debelo in drobno po niskih cenah priporočam svojo bogato zalogo

trgovino

z galanterijskim in vseh vrst kramarskim blagom

in pleteninami.

Devocionalije

in vse vrste blago za božja pota.

Tvorniška zaloga kranj. glavnikov.

Anton Skof

Ernest Jovančičev naslovnik.

Dunajska c., v bližini gostilne št. 6

Novo slovensko podjetje.

P. n. trgovcem in cenjenemu občinstvu naznanjam, da sem otvoril

nevo obrt, in sicer:

„Prvo in edino jugoslovansko izdelovanje zavrtnic“.

Izdelujem in imam v zalogi najmodernejša zavrtnice vseh kako-
vosti, izdelujem pa tudi po naročilu po izbiri facon in blaga.

Ker se mi je posrečilo za vodstvo novega podjetja pridobiti naj-
boljše strokovne moči z Dunaja, mi je omogočeno v vsakem oziru

postreči s dobrimi in solidnimi izdelki

po konkurenčnih cenah.

Nadejajo se, da bodo p. n. slovenski trgovci in slovensko občinstvo

podpirali novo industrijsko podjetje, se priporoča za obila naročila

„Prvo in edino jugoslovansko izdelovanje zavrtnic“

T. Mlekuz, Ljubljana, Privez št. 3.

Köhlerjeva cementna strešna opeka z zarezo

V veliki zalogi je ima odlični izdelavatelj za slovenske **Ivan Jelačin na Glincah pri Ljubljani.**

Ravnotam se dobi tudi navadna cementna opeka brez zareze v najboljši kakovosti. — Vprašanja je nasloviti na: **Ivan Jelačin v Ljubljani.** 1853-18

Češki na sarkiro za-
stoj in franto.

Slovenska trdka čevljev

domačega in tvorniškega izdelka

MATEJ OBLAK

čevljarški mojster

Kongresni trg šte. 6 v Ljubljani

se slavnemu občinstvu priporoča.

Po meri naročena dela se najsolidneje izvršujejo
v lastni delavnici.

347-24

Nov klavir

(planino) se po ceni prodaja.
Poišče se pri vratarju v hotelu
pri „Maliču“.

1892-11

Kam?

naj miče veleocenjeno občinstvo, da se
osveži s dobrim zdravim zrakom in
finim pristnim vinom?

Gotovo samo v Goričane!

kjer sem sezidal novo hišo od-
daljeno le en četrt ure od kolodvora
v Medvodah.

Le ondi se dobi najpristnejše
bizeljske, hrvatske in dolenske
vine ter vedno sveže menzanske
marčne pive v sodčkih in stekleni-
ciah, istotako so vedno na razpolago
gerka in mrzla jedila po primerni
ceni.

Torej prava, pristna vina
nekrščena zato v resnici fina,
najboljše vrste nove in stare,
izborne in brez prevare;
dobi se poleg drugih tudi risling,
silvaneo,

kdor taka vina pije ni pijanec!
Na litre ali cele sode ga rad proda,
kdor več ga spiže, več ga pod kapo ima.
To vino, fino pa ni drago.
Tudi domača šunka je na razpolago,
zato naj vsak v Goričane se poda,
da s pristnim vinom se pri meni
okrepča.

22-1-3

K obilnemu obisku vabi najviljudneje

I. Kolenec

posestnik in gostilničar.

Goričane pri Medvodah.

Pristni kranjski

lanenooljnati firnež

Oljate barve

v posodah po 1/2, 1 kg
kakor tudi v večjih posodah.

Fasadne barve

za hiše, po vzorcih.

Slikarski vzorci

in papir za vzorce.

Čaki

pristni angleški za vozove,
za pohištva in za pode.

Steklarski klej

(kit) priznane in strokovno
preizkušene najboljši.

Karbolinej prve
vrste

Mavec (gips)

za podobarje in za stavbe.

Čopiči

219-45

domačega izdelka za zidarje
in za vsako obrt

priporoča

Adolf Hauptmann
v Ljubljani.

Prva kranjska tovarna
oljnatih barv, firnežev, lakov
in steklarskega kleja.

Zahtevajte cenike!

Prostovoljna prodaja.

Prodaja

2215-8

žaga in tvornica za parkete

ležeča na reki Sava, oddaljena 1/4 ure od Škofje Loke in 3/4 ure od želez-
nice, z vsemi stroji in napravami. — Vodna moč 60 do 80 konjskih sil.
Naprava obstoji iz 5 navadnih žag, 5 cirkularnih žag in več drugih
strojev. — Obenem se prodaja tudi večja zaloga hrastovih desic I. vrste.

Kupci naj se ogledajo pri Ignacij Gusek v Škofji Loki.

Modna trgovina za gospode

P. Magdič

Ljubljana, hotel „pri Maliču“, Ljubljana

priporoča klobuke, slamnike, čepice, rajce in kravate,
v najnovejših oblikah in najlepši izbiri, nadalje vse
športne predmete za hribolazce, kolezarje, lovce, tenisa,
Sohole itd. Narodni znaki, zastave.

1961

Največja zaloga

moških in deških oblek

A. Kunc

Ljubljana, Dvorski trg šte. 3.

Podružnica: Novo mesto, Glavni trg.

1157 57

Domač dober izdelek!

Srajce za gospode

: bele in barvaste po nizkih cenah priporoča :

Anton Šarc, Ljubljana

Sv. Petra cesta št. 8. 1586-24

**Modni
salon**

A. Vivod-Mozetič

Ljubljana Stari trg 21 Ljubljana

priporoča cenjenim damam 1591-17

elegantne klobuke

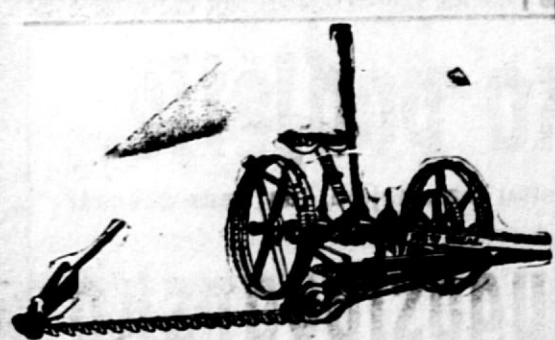
vsakovrstne modele po znano najnižjih cenah.

Popravila klobukov izvršuje fino in ceno.

Zunanja naročila točno.

Podružnica v Kranju.

**Zaljubljeni
vedno
zaljubljeni**

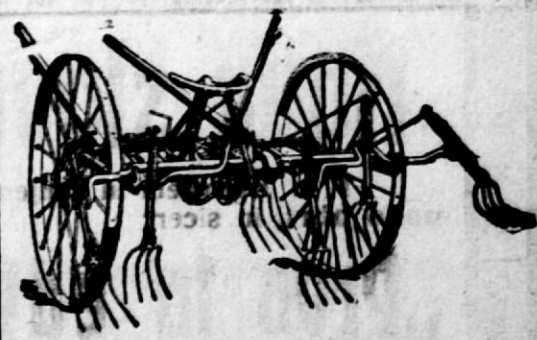

DEERING

Svetovno znani najboljši
amerik. kosilni stroji

sedanjosti, nepreosljivi,
najcenejši in najtrpežnejši so
Deeringovi stroji.

DEERING

DEERING

Dobe se samo
v prvi slovenski veletrgovini

Fr. Stupica

Ljubljana, 1440-19

Marije Zerezijske cesta št. 1.

**MOËT &
CHANDON**

C-IN KR DVORNA
IN KOMORNA
DOBAVITELJA

KRALJ ANGL
DVORNA
DOBAVITELJA

V EPERNAJU
USTANOVLJENE
1743

NAJFINEJŠI
ŠAMPANJEC

FRANCOSKI
IZDELEK

Generalni reprezentant: J. WEIDMAN · DUNAJ · III